

ste plaiuri
românești
lote și heră:
gust
doăzeci și trei,
pe auroră.

no glas,
cintăji cavale,
gostea
cea mare
tru cei
ne-au deschis
imul larg
spre soare.

Lăria BANUȘ

Bibliote
Regionu 2
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

Nr. 33 (325) — 19 august 1961

TRĂIASCĂ ÎN VECI PRIET



Moment emoționant la încheierea marelui miting ce a avut loc la Kremlin: o îmbrățișare călduroasă între tovarășii N. S. Hrușciov și Gheorghe Gheorghiu-Dej — simbol al prieteniei de nezdruccinat dintre popoarele romin și sovietic.



La recepția oferită de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej cu prilejul vizitel în Uniunea Sovietică a delegației de partid și guvernamentale a R.P. Romine: convorbire cordială între tovarășii Nikita Sergeevici Hrușciov, Gheorghe Gheorghiu-Dej și eroul cosmonaut Gherman Stepanovici Titov.



Aspect din sala de ședințe a Sovietului Suprem din Palatul Mare al Kremlinului, în timpul mitingului prieteniei romino-sovietice.



Pe aeroportul Băneasa, la însoțirea în Capitală a membrilor delegației de partid și guvernamentale a R.P. Romine, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C. C. a P. M. R., președintele Consiliului de Stat a R. P. Romine.

ENIA ROMÎNO-SOVIETICĂ!



„Vizita delegației de partid și guvernamentale a R. P. Române în Uniunea Sovietică, care a decurs într-o atmosferă deosebit de caldă și de cordială, a constituit o nouă și vie demonstrație a alianței strânse și de nezdruccinat dintre ambele țări în marea comunitate a statelor și popoarelor lagărului socialist. Republica Populară Română și Uniunea Sovietică, Partidul Muncitoresc Român și Partidul Comunist al Uniunii Sovietice vor întări și pe viitor prietenia frățească spre binele oamenilor muncii din ambele țări, spre folosul tuturor statelor socialiste și al mișcărilor comuniste și muncitorești internaționale, în interesul menținerii și întăririi păcii în lumea întreagă, pentru triumful socialismului și al comunismului” — se spune în Comunicatul cu privire la vizita de prietenie făcută în Uniunea Sovietică de delegația de partid și guvernamentală a Republicii Populare Române.
În fotografie: semnarea Comunicatului.



ACUM 17 ANI



23 August 1944. Sub conducerea Partidului Comunist din România, începând de la 23 August 1944, formațiunile patriotice și soldații au luptat pentru curățirea orașului București de trupele hitleriste.



Nu vom uita niciodată marea bucurie pe care ne-a adus-o Armata sovietică eliberatoare. Moment emoționant de la intrarea trupelor sovietice în Capitala patriei noastre.



Întorcând armele împotriva cotropitorilor fasciști, Armata română s-a alăturat Armatei sovietice eliberatoare și a luptat împreună cu ea pînă la zdrobirea completă a flăcii fasciste.



Calea Griviței în anul 1944. Ruine, pretutindeni ruine. Pe locul miilor de ruine rămase în întreaga țară de pe urma războiului, se înalță azi minunatele construcții ale epocii socialismului.

ROADELE

TOT MAI SUS! de Mihai BENIUC

N-a fost în țara noastră vreodată eveniment istoric care, asemenea Eliberării, să fi devenit o permanentă simțită an de an în forme noi de viață socială, pe toate planurile de realizări omenești, tot mai bogat pentru întregul popor. Anii de-atunci pînă astăzi n-au bătut pasul pe loc, n-au trecut în zădărnice. Fiecare din cei 17 a venit cu brațele încărcate de fapte, care ne-au făcut să trecem pragul socialismului și dau azi posibilitate, tuturor celor ce muncesc în țara noastră, să-l desăvîrșesc. Astfel, cu fiecare aniversare, la 23 August, am avut nu numai prilejul de a evoca ziua prin care poporul român începea urcușul spre culmea societății omenești fără exploatarea omului de către om și fără clase, ci ni se ofereau privirii înfăptuirile înnoitoare ale oamenilor muncii, cu un ritm în realizare necrezut de rapid și de-o măreție uimitoare. Și tot astfel cu fiecare 23 August recunoștința noastră față de Uniunea Sovietică crește; nicidecum nu vom uita jertfa de sînge dată de neînfricării ostași sovietici pentru eliberarea noastră.

Astăzi, după 17 ani, oriunde ne-am îndrepta ochii, vedem noul ce a crescut puternic peste sărăcia trecutului și-a îngropat-o, și la sat, și la oraș. Înfrăptuirile ne salută la fiecare pas sau mai bine zis noi ne ridicăm pălăria în fața a ceea ce un popor condus de comuniști a putut realiza în infimul număr de 17 ani — căci ce sînt 17 ani în istoria unei țări? Desigur, ar fi mai în spiritul zilelor noastre de a vorbi despre kilowați, despre tone de petrol și cărbune, de a înșira hidrocentralele, fabricile de tot felul sau de a arăta procentul ce-l reprezintă gospodăriile colective în sectorul agricol. Totuși nu poți face un drum, pe litoralul Mării Negre bunăoară, fără să uiți de cifre și statistici și să simți ca un flux invadîndu-te încîntarea față de frumosul, confortabilul, folositorul ce s-a făcut pentru bucuria oamenilor, acolo unde nu de mult buruiiana spinoasă se ținea cu greu de duna de nisip mutată mereu de vînturi. Aceleași locuri, văzute pe timpul lui Ovidiu, erau, foarte probabil, mult mai apropiate, ca imagine, față de cele din anul 1944 al erei noastre — decît, să zicem, Mamaia din 1944 față de Mamaia din 1961. Dacă n-am ști cine a înălțat toate aceste minunate clădiri moderne, am putea crede că ele s-au ridicat peste

noapte ca împărăția lui Faust. Cenușul a dispărut, culoarea și lumina i-au luat locul, iar civilizația și belșugul, asigurate de o excelentă aprovizionare, sînt parcă la ele acasă de cînd lumea.

Căci cifrele de control, planurile inginerilor, angajamentele Dobrogei colectivizate, cu un cuvînt concepția socialistă despre lume care însuflețește întregul popor și întreaga țară, sînt traduse în fapte de viață. Și aceasta-i o părțică dintr-o parte. Uzina chimică de la Năvodari, fabricile metalurgică și de ciment de la Medgidia, Termocentrala Ovidiu II, fabrica de conserve din Tulcea, marile lucrări pentru valorificarea stufului din Deltă — toate acestea vorbesc de construcția socialismului în adîncime și în suprafață, la înaltă tensiune creatoare, și fac din Dobrogea, în trecut pămînt al lipsei și dezolării, o strălucitoare nestemată din salba construcțiilor și realizărilor ultimilor 17 ani.

Construcțiile și realizările! Sînt prea multe ca să poată fi înșirate. Și, dintre ele, una este cea mai izbitoare: transformarea socialistă a conștiinței oamenilor, transformare ce a generat oameni noi, un splendid tineret de factură nouă, entuziast, inventiv, harnic, cu dragoste pătimașă pentru muncă și știință, pentru tot ce a fost în trecut și trebuie cunoscut, pentru tot ce trebuie să fie în viitor și se cere realizat.

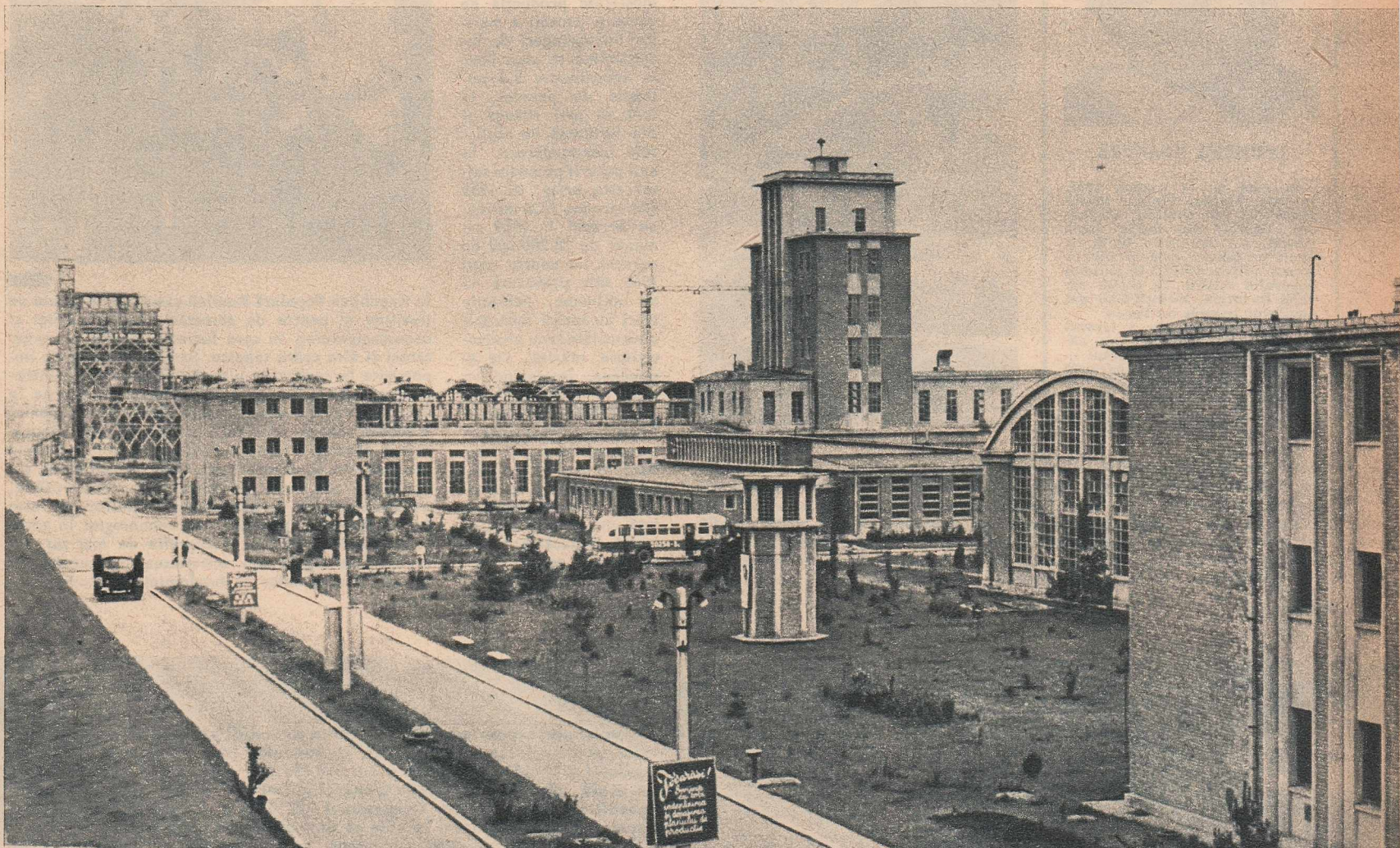
Ceea ce se poate vedea în Dobrogea este la fel în Banat și în Suceava, la Brașov și la Baia-Mare, la Cluj sau la Bacău, oriunde în țara noastră.

Poporul nostru harnic, din rîndurile căruia fiecare cetățean tinde și poate să devină o personalitate conștientă în ceea ce privește rostul și calitățile sale înăuntrul colectivității, privește viitorul cu încredere — viitorul pe care pentru oamenii sovietici atît de neînchipuit de frumos și de veridic îl schițează Programul în proiect al P.C.U.S., ce va fi prezentat la cel de-al XXII-lea Congres — societatea comunistă. Spre un astfel de viitor tindem și noi.

Cu asemenea gînduri de justificat istoricește optimism întîmpinăm cea de a 17-a aniversare a Eliberării poporul patriei noastre. Cu asemenea gînduri și nestrămutată încredere în partidul nostru, care prin înțeleapta lui politică ne conduce spre culmile istoriei noastre.



LIBERTĂȚII

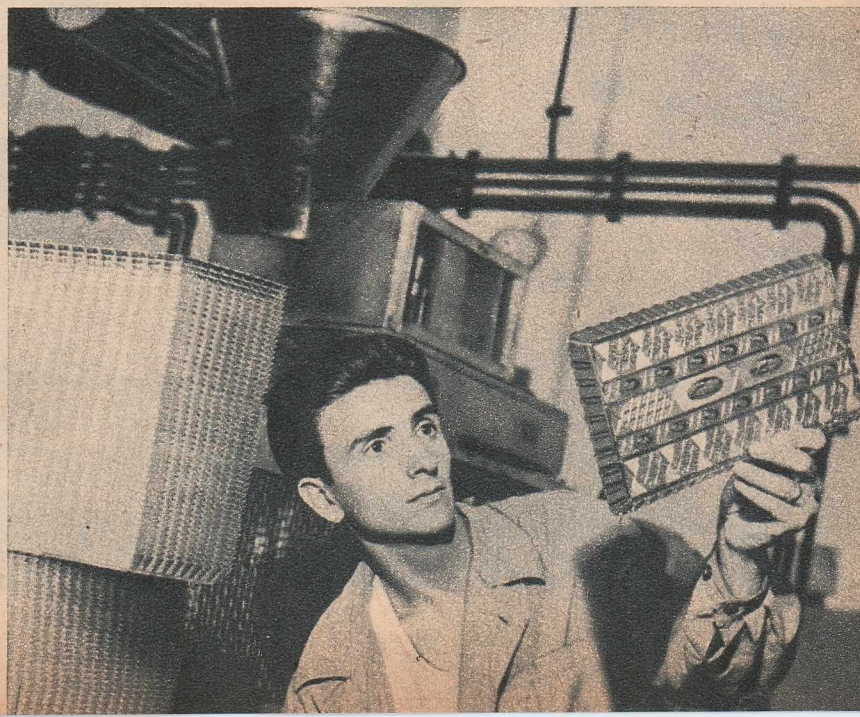


Se desăvîrșesc în prezent lucrările unei noi și importante unități ale industriei noastre chimice: uzina de anvelope Popești-Leordeni. Trebuie ținut seama că în perioada antebelică România a fost tributară străinătății și în această direcție. Numai crearea unei industrii chimice puternice, producătoare de cauciuc sintetic, a făcut posibilă fabricarea în proporții masive a anvelopelor. În fotografie: un aspect exterior al uzinei de anvelope Popești-Leordeni, a cărei construcție este aproape terminată.



← Astăzi Calea Griviței își schimbă radical înfățișarea. De-a lungul ei se înalță blocuri cu 8-10 și 12 etaje — mii de apartamente pentru oamenii muncii. Multe dintre ele au fost de pe acum date în folosință, altele vor deveni locuibile pînă la sfîrșitul acestui an. Magazine moderne, săli de spectacole, piețe largi, scuaruri vor face ca vechea Cale a Griviței, de care este legată amintirea uneia din eroicele lupte ale clasei muncitoare, să constituie o frumoasă magistrală a Capitalei.

→ Dezvoltarea din ultimii ani a industriei noastre chimice a făcut progrese importante și în ramura industriei maselor plastice. Creație a regimului democratic, fabrica de mase plastice „București” este azi în dezvoltare, colectivul ei luptînd pentru o calitate superioară a produselor și pentru mărirea numărului de sortimente. Unul din muncitorii acestei fabrici, Ion Hindichi, lucrează la producerea de țevi gravate, fabricate din polistiren — un produs frumos, ușor, ieftin.

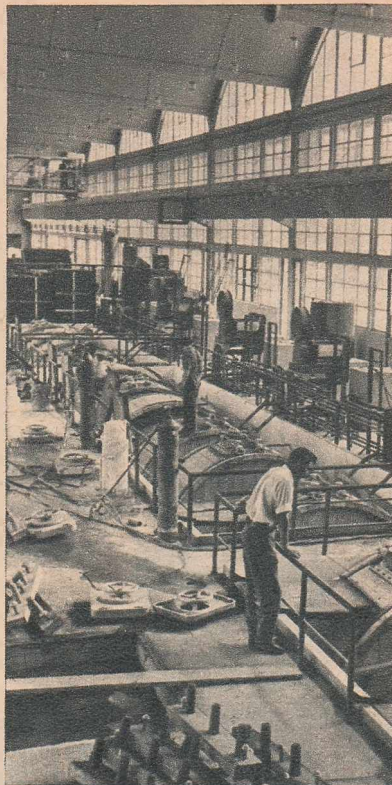




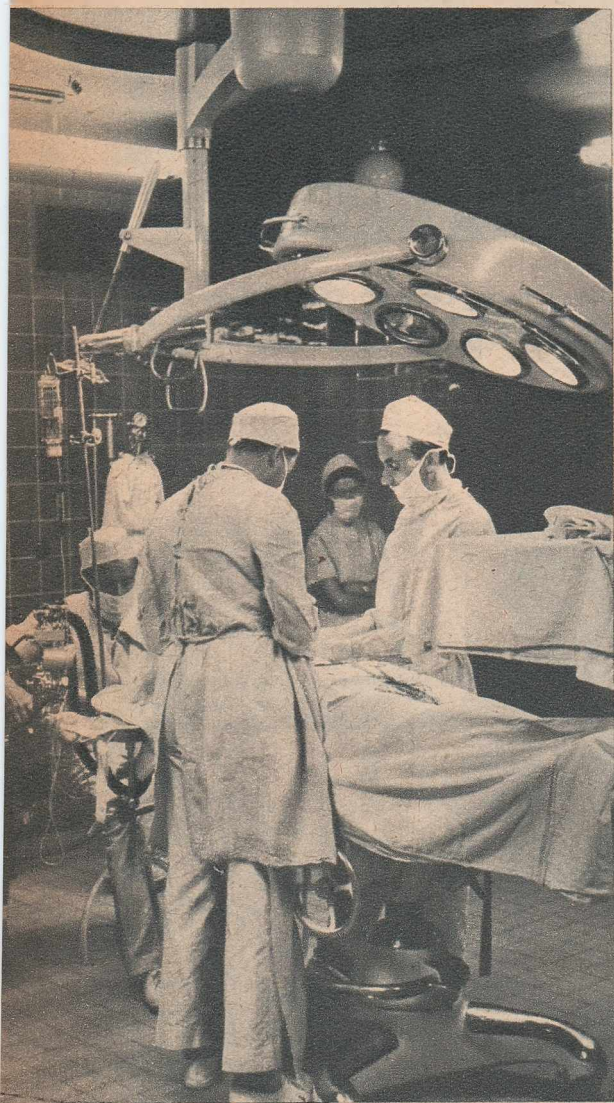
COPERTA NOASTRĂ

În ziua de 23 August 1944, în casa familiei Stoian, țărani muncitori din comuna Alexandru Vlahuță din fostul județ Birlad, s-a născut o fetiță. A venit pe lume o dată cu ziua ce trecea aștepta nădejdi în sufletul poporului nostru. Cu aceste nădejdi în inimă, părinții i-au dat copilului numele de Pacea.

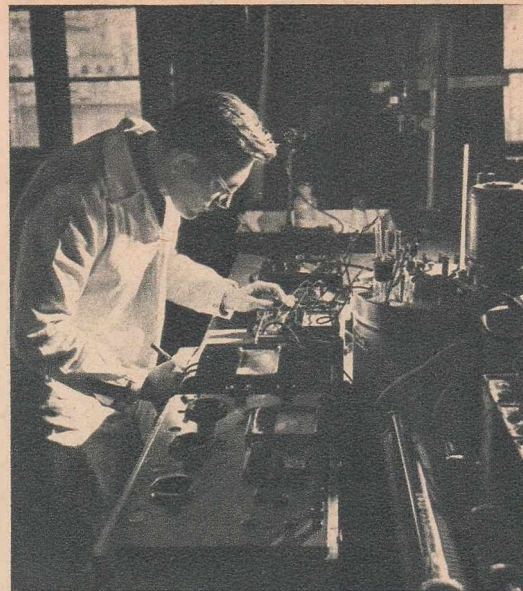
Pacea, fetița bălaie, a crescut și este astăzi — laolaltă cu părinții ei, laolaltă cu tot satul — membră în gospodăria agricolă colectivă „Partizanii Păcii”, înființată în anul 1953.



Scăderea mortalității generale și infantile, creșterea sporului anual al populației, creșterea medie a vieții — toate acestea dovedesc că ocrotirea sănătății a devenit în Republica Populară Română o problemă centrală a politicii de partid și de stat. Printre spitalele moderne construite în anii noștri se află și spitalul clinic Fundeni, așezămint de ocrotire a sănătății, înzestrat cu cel mai nou utilaj sanitar și având la dispoziție personal medical cu înaltă calificare profesională. În imaginea noastră, un aspect din sala de operații



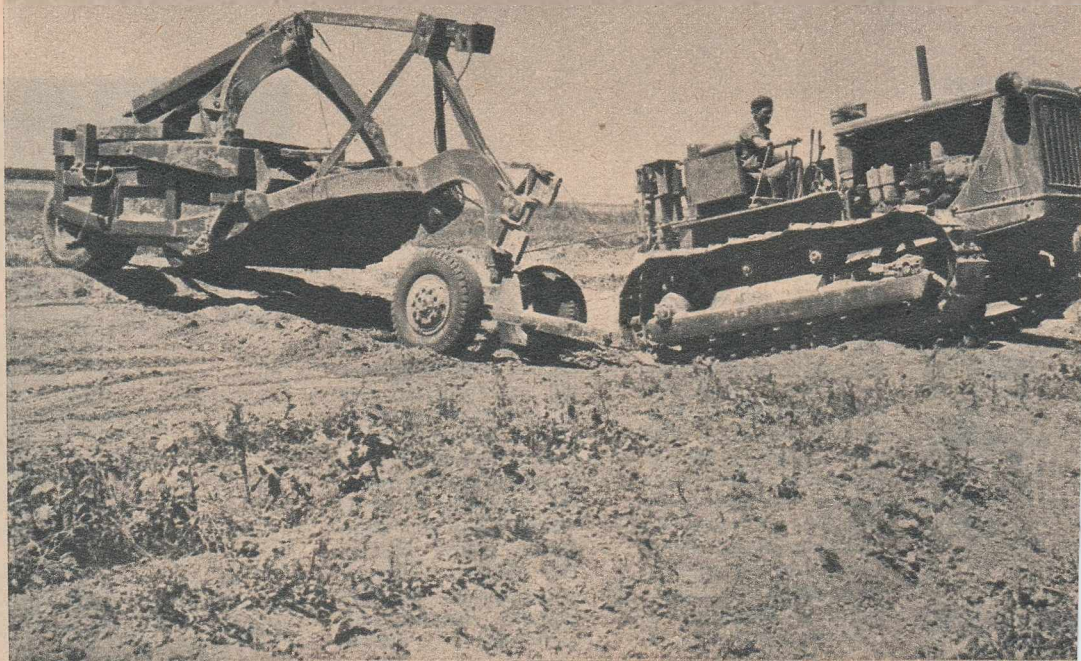
Sub regimul burghez-moșieresc producția de ghete și pantofi a marilor întreprinderi de încălțăminte se urca doar la aproximativ 3,5 milioane de perechi, la care se mai adăuga și cea furnizată de atelierele meșteșugărești. În anii puterii populare salutul este uriaș: în 1955 s-au produs 17,8 milioane perechi, în 1959 un număr de 28.200.000 de perechi, iar pentru anul 1965 sînt prevăzute 45 de milioane. Fabricile mari au astăzi tăbăcării bine utilitate și cu productivitate mărită. De asemenea, în curînd va intra în probe tehnologice Tăbăcăria minerală Jilava — întreprindere înzestrată cu utilaj modern, în care o bună parte a procesului de producție va fi automatizat. Iată un aspect din această tăbăcărie: linia automată pentru vopsirea pielilor.



În Republica Populară Română există peste o sută de institute și centre de cercetări ale Academiei și departamentelor, în care lucrează 10.000 de cercetători și alte cadre tehnice. Sarcini deosebit de importante în realizarea planului economic, în introducerea cuceririlor științei și tehnicii moderne în economie revin îndeosebi cercetătorilor în domeniul științelor tehnice, al fizicii și chimiei, care își concentrează eforturile asupra rezolvării unor probleme centrale ale economiei naționale: valorificarea superioară a resurselor energetice și de materii prime, automatizarea și perfecționarea mașinilor fabricate în R.P.Română, îmbunătățirea tehnologiei în toate ramurile de producție. Fotografia de mai sus reprezintă un aspect din activitatea Institutului de cercetări chimice al Academiei R.P.Române.

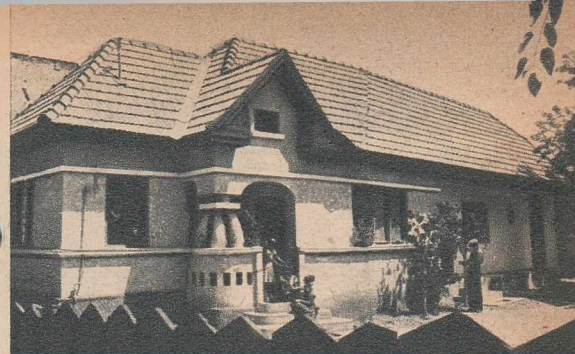
„Lupta perseverentă pentru ridicarea capacității de producție a pămîntului, pentru folosirea rațională a fondului funciar, pentru creșterea suprafeței arabile constituie o sarcină de cea mai mare însemnătate” — arată tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în Raportul asupra mersului îndeplinirii Directivelor Congresului al III-lea al partidului, privind construirea socialismului la sate și dezvoltarea agriculturii.

În anii puterii populare s-a lucrat, și se lucrează în continuare, la punerea în valoare a terenurilor inundabile, mlăștinoase, secetoase etc. Un aspect actual al acestei bătălii este și șantierul de îmbunătățiri funciare de pe teritoriul comunelor Ciobanu, Girlic, Dăieni din Dobrogea — cu o suprafață de 3.650 de hectare.





În ultimii ani construcția de locuințe în mediul sătesc a luat o mare amploare. În numai zece ani, de pildă, în satele din țara noastră s-au construit circa 700.000 case noi. Această cifră este echivalentă cu 1.400 sate noi, dacă socotim în medie 500 case pentru fiecare sat. În fotografie se poate vedea casa nouă a colectivității Drăghici Dumitru din comuna Nazna, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară. Numărul caselor construite de colectivității din această comună este de peste 180.

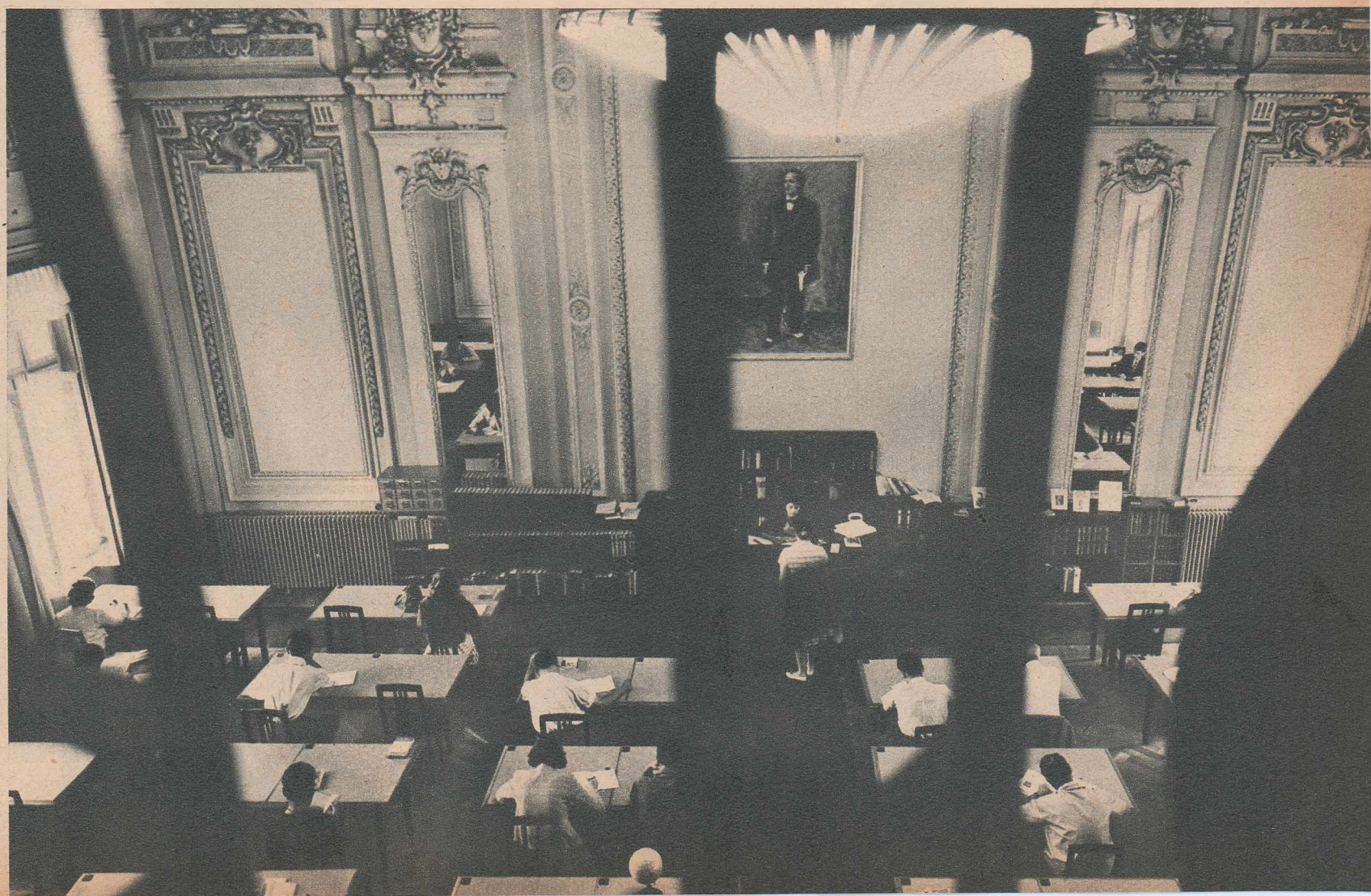


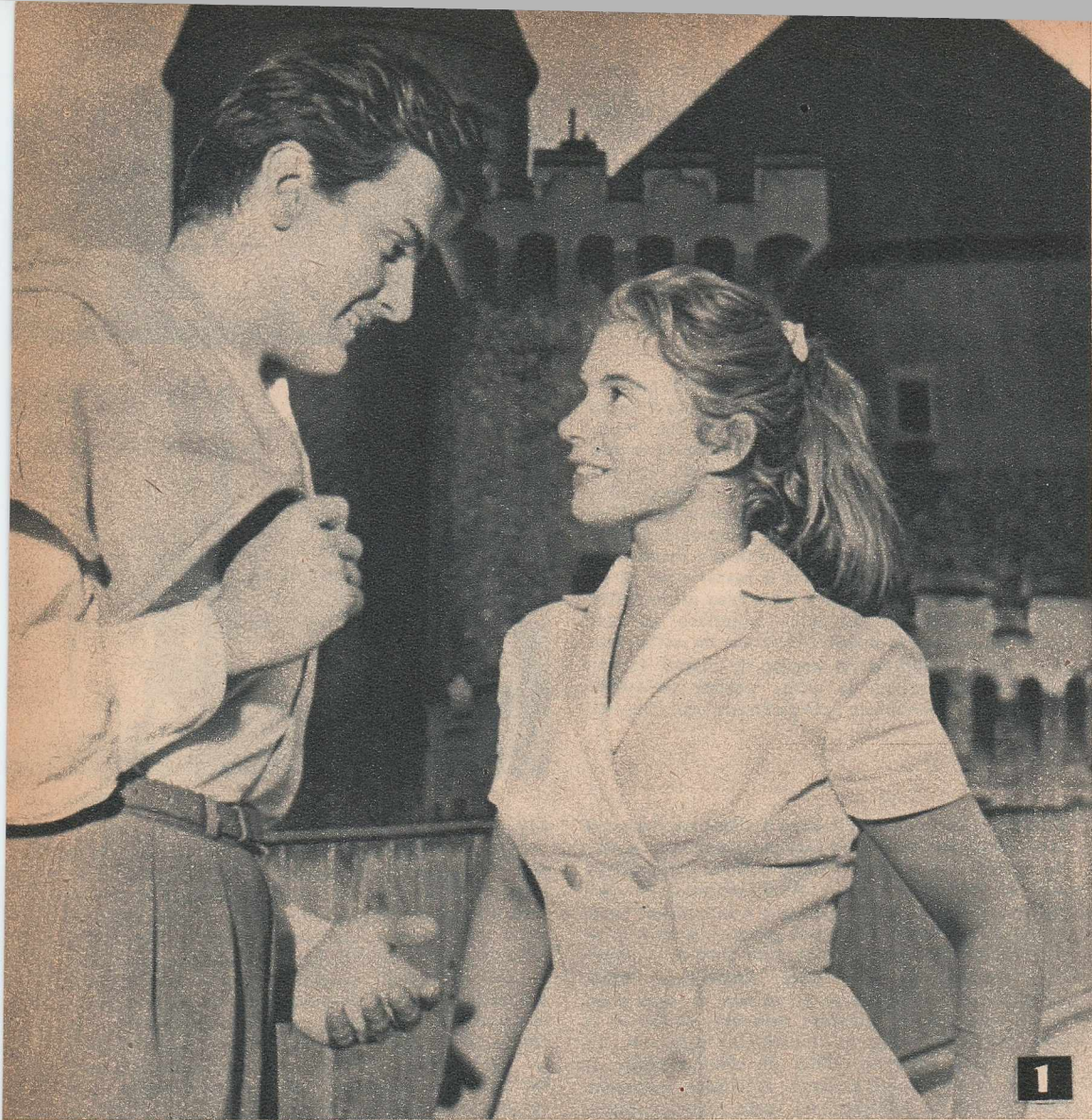
La 540-550 milioane m p se va ridica în 1965 producția anuală de țesături. La această dezvoltare se va ajunge prin înființarea de noi țesătorii și prin reutilizarea unora mai vechi. Una din noile fabrici de textile este și țesătoria de in și cîneță de la Păulești, regiunea Ploiești — țesătorie modernă, în care aproape 80% din procesul de producție este automatizat. Pînă înainte de cel de-al doilea război mondial, industria românească de textile din fire de in era foarte slab dezvoltată, deși inul constituie o materie primă de cea mai bună calitate pentru fabricarea pînzeturilor fine și rezistente. În anii puterii populare au luat ființă numeroase țesătorii înzestrate cu utilaj modern. Redăm alături un aspect de muncă la una din modernele mașini de urzit, pentru țesăturile de in în culori ale fabricii „Olga Bancic“ din Păulești.



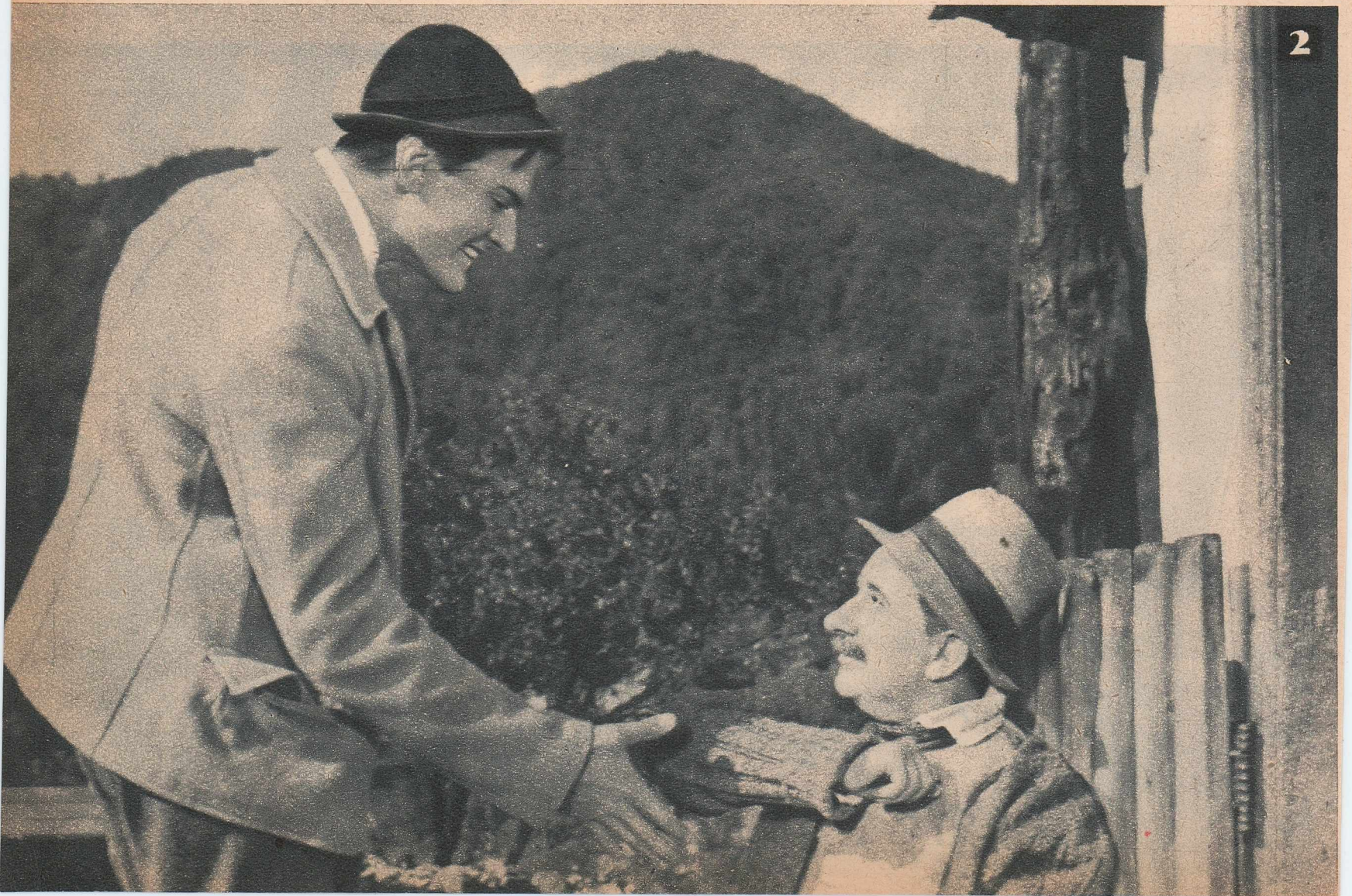
Revoluția culturală este în plină desfășurare. Datorită atenției deosebite pe care partidul și guvernul nostru au acordat-o acestei probleme, cultura a devenit un bun al întregului popor. Analfabetismul în țara noastră a rămas doar o amintire a trecutului. Învățămîntul elementar a devenit general, gratuit și obligatoriu; cărți școlare sînt puse gratuit la dispoziția elevilor de la școlile elementare. Peste șaptezeci de mii de studenți, cărora li s-au creat condiții favorabile de studii, urmează cursurile la cele 131 de facultăți de învățămînt superior. La sate sînt azi aproape 13.000 de cămine culturale în care se desfășoară o largă activitate culturală. Peste 40.000 de biblioteci de toate genurile împînzesc țara. În fotografie: un aspect de la Biblioteca centrală de stat.

Nu există azi oraș sau comună din țară, în care să nu găsim magazine ale organizațiilor comerciale de stat și cooperatiste și peste tot întîlnești același efort închinat ridicării nivelului de prezentare și de vânzare a mărfurilor: magazine elegante, spațioase, vitrine atrăgătoare, autodeservire etc. În Capitală și în multe centre de provincie, arhitecții au imprimat multor construcții destinate magazinelor, o linie arhitectonică modernă și elegantă. O nouă realizare în această direcție este și complexul comercial de la Eforie. Peste 70 la sută sticlă; restul, material plastic, oțel, beton. Acestea sînt elementele cu care a fost construit complexul despre care vorbim, pus recent la dispoziția oamenilor muncii aflați la odihnă la Eforie. Fotografia de față vi-l prezintă de la sine.





aproape de soare



Un flăcău de la țară poposește într-o zi în fața porții principale a Combinatului siderurgic din Hunedoara. E voinic cât ursul, poartă o pălărie moțească pe creștet și în mână o lădiță de recrut. Vor să-l angajeze la început la lopată — e doar necalificat — dar tânărul refuză cu încăpăținare: vrea să facă oțel, să lucreze numai în echipa vestitului oțelar Solca.

Așa încep povestea lui Petre Orșa și drumul lui spre cucerirea unei noi calități umane și profesionale. Istorisindu-i evoluția, filmul „Aproape de soare” intenționa să realizeze portretul cinematografic al unui tânăr din zilele noastre; iată însă că echipa de cinești a adăugat acestuia imaginea unui grandios peisaj: cel al Hunedoarei socialiste, peisaj făurit și stăpinit de om. Echipa de filmare condusă de tânărul regizor Savel Știopul (cosemnatar al scenariului, alături de Paul Anghel) a stat în toamna trecută aproape trei luni la Hunedoara, prinzându-i imaginea pe pelicula color cu rigurozitatea științifică a documentarului. De altfel S. Știopul e, prin specialitatea sa, documentarist (lucrează în cadrul studioului „Al. Sahia”) și a pornit cu gândul de a aduce primei sale producții artistice autenticitatea faptului filmat pe viu. Paginile de reportaj cinematografic sînt desigur cele mai în măsură să redea poezia aspră — dar de o inegalabilă frumusețe — a muncii oțelarilor și să explice de ce pasiunea pentru această muncă este atât de puternică; iar reliefarea acestei pasiuni era o altă intenție a creatorilor filmului. Și iată cum s-a făcut că în noua producție a studioului „București” mai bine de jumătate din interpreți sînt înșiși muncitorii Hunedoarei, că platourile de la Buftea au fost folosite doar pentru turnarea cîtorva interioare (marea majoritate a scenelor fiind realizate în „decorul” oțelăriei noi și, în general, al combinatului hunedorean) și că, la capătul filmărilor, protagonistul filmului, Florin Piersic, cunoștea suficient de bine munca la cuptoare pentru a primi dovada de calificare ca oțelar III. Adică știa aproape tot ce trebuise să învețe eroul interpretat de el, Petre Orșa, în cele cîteva luni petrecute în echipa lui Todor-baci.

Flăcăul acesta de la țară, aprig la treabă și dornic de fapte mari, e în aceeași măsură ambițios, încăpăținat și orgolios. Iată deci în însăși firea și mentalitatea lui sursa unor conflicte cu cei din jur. Petre Orșa suferă că Solca nu are locuri în echipa lui și luptă apoi din răsputeri pentru a putea intra la cuptorul lui Todor-baci, un alt oțelar cu faimă. Vrea să fie printre cei mai buni, să se califice cât mai repede, și pentru asta muncește și învață cu sete, fără să se cruțe. Există însă în această sănătoasă tendință de a se realiza și ceva anarhic, lipsit de modestie și măsură, țîșnind din orgoliul său. Orșa nu a cunoscut pînă acum spiritul de echipă și disciplina de fier pe care o cere o muncă de felul celui de la cuptoare. El crede că poate acționa de unul singur și încearcă chiar — cu cunoștințele-i tehnice încă reduse — să aplice o metodă complicată, pe care știa că o folosește Solca. Firește că șarja ajunge să fie primejduită și Orșa va fi apoi supus unei aspre critici a colectivului. El nu o suportă și iată-l gata să dezerteze, hotărît să părăsească pentru totdeauna Hunedoara.

Pe firul acestei acțiuni, sumar expuse, caracterul eroului se modifică și se precizează în funcție de diverse întâmplări (al căror dramatism e dictat uneori de însăși tensiunea muncii la cuptoare), care dau nerv epic povestirii.

La filmul acesta despre tineri — pe care realizatorii săi l-au creat în special pentru tineret — a lucrat o echipă alcătuită în majoritate din oameni tineri: alături de Florin Piersic (Orșa), să-i menționăm pe actorii Aurel Cioranu (Gică Pistică), Vasilica Tastaman (Livia), Nicolae Praidă (Dinuț), Ion Prisăcaru (Uzum) și pe operatorii Ion Anton și Gh. Fischer. O contribuție valoroasă o aduc actorii Gr. Vasiliu-Birlic (tatăl lui Orșa) și Titus Lapteș (Todor-baci), precum și compozitorul Gh. Dumitrescu, autor al muzicii filmului.

În momentul de față, creatorii și-au încheiat misiunea și în studiourile de la Buftea tehnicienii își spun cuvîntul, multiplicînd filmul după copia standard. Spectatorii se pot aștepta pe curînd în sălile de cinematograf la o întâlnire cu eroii noului film românesc „Aproape de soare”.

Sanda FAUR-DIMA

1 Livia (Vasilica Tastaman) îl întâlnește pe Petre Orșa (Florin Piersic).

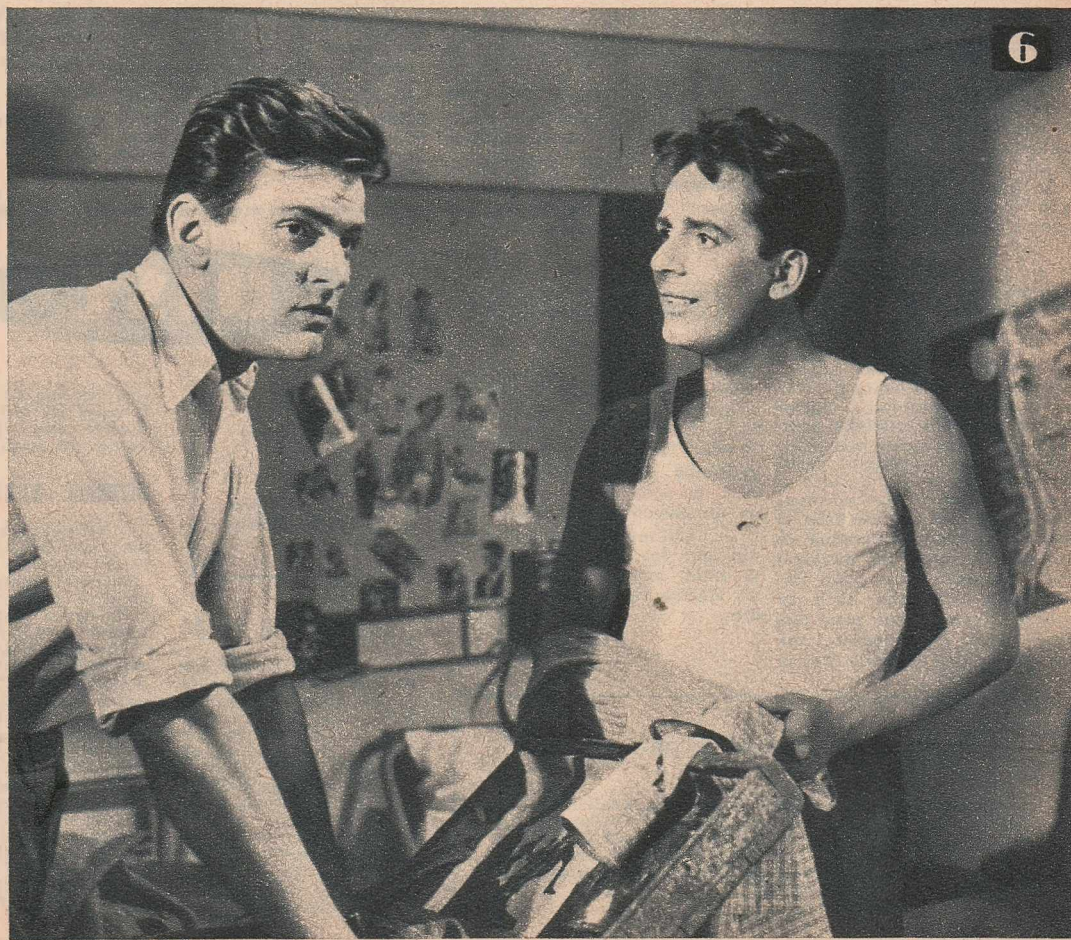
2 Petre Orșa își ia rămas bun de la tatăl său (Gr. Vasiliu-Birlic).

3 Primul contact cu munca la cuptoare nu este tocmai atât de ușor.

4 Alături de Dinuț (Nicolae Praidă), Petre caută să cunoască Hunedoara. Oțelul îl interesează, bineînțeles, în primul rînd; dar nici armurile medievale din străvechiul castel al Huniazilor nu-l lasă indiferent.

5 În ziar a apărut un articol în care fapta vrednică a lui Petre Orșa este lăudată.

6 Va părăsi oare Petre Orșa, Hunedoara?





La Teatrul Armatei din Praga, Jirina Svorcová se pregătește pentru rolul Natașei din „Război și pace”.

Jirina Svorcová — într-un moment de destindere, lângă prietenele ei dragi, cărțile.



FILM

O EROINĂ MODERNĂ

CARTI

— corespondență specială de la Praga —

Cu vreo zece ani în urmă, o tânără actriță își făcea debutul în cinematografia cehoslovacă. Atât înfățișarea, cât și felul ei de a fi îl îndemneau pe regizori să-i încredințeze roluri de fete tinere, naive și îndrăgostite. Se părea că asemenea roluri i se potriveau de minune dar, în ciuda convingătoarei interpretări, remarcate deopotrivă de spectatori și critici, pe Jirina Svorcová — fiindcă despre ea e vorba — astfel de roluri nu o mulțumeau pe deplin. Serios preocupată de profesiunea ei, dorea să întruchipeze personaje cu o bogată viață sufletească, personaje care, puse în fața unor grave probleme ale realității, să-i dea posibilitatea desfășurării într-un mod excepțional să dea viață responsabilii unei cooperative dintr-un sat îndepărtat din munții Sumavei, de la granița de vest a Cehoslovaciei.

Acum doi ani însă, a fost redescoperită pentru film. Regizorul Karel Kachyna era în căutarea unei interprete pentru filmul său „Regele Sumavei”. Se gândi atunci la fosta lui colegă de studii, Svorcová, și-i propuse să o întruchipeze pe Maria Rysová, singurul personaj feminin din film. La început se părea că rolul nu oferă prea mari posibilități. Dar, în colaborare cu regizorul, Jirina a izbutit în mod excepțional să dea viață responsabilii unei cooperative dintr-un sat îndepărtat din munții Sumavei, de la granița de vest a Cehoslovaciei.

— Personajul acesta — Imi spune Svorcová — mi-a fost foarte apropiat. Sub îndrumarea lui Kachyna am izbutit să mă transpun pe deplin în viața și sentimentele eroinei mele. Aș putea spune că acest rol mi-a redeschis interesul pentru film. Am lucrat de atunci cu multă dragoste la filmul lui Milan Vosmik „Intrarea oprită” și cel al lui Zdenek Brynch, „Derapajul”, care a obținut anul trecut un premiu la Festivalul de la Karlovy Vary. Recent, din nou sub îndrumarea lui Kachyna, am terminat filmul „Cătușe”, asupra cărui publicul și-a spus cuvântul cu prilejul „Festivalului cinematografic al oamenilor muncii”, desfășurat în luna iulie.

— Ce proiecte aveți pentru viitor? — am întrebat-o pe Jirina.

Zimbește.

— Proiectele mele sînt în curs de a deveni realitate. Lucrez la un nou film al regizorului Pavel Blumenfeld, intitulat „Tereza”, unde interpretez rolul unei membre a securității publice care, cercetînd un caz grav, trebuie să învingă mai întîi prejudecățile unor bărbați față de femeile care lucrează în acest sector și să-și ducă la bun sfîrșit misiunea.

Concomitent cu munca în studio, Jirina Svorcová studiază rolurile pentru stagiunea de toamnă a Teatrului Armatei, unde este aceeași apreciată actriță, îndrăgită de public pentru însușirile ei artistice și pentru simțul său de răspundere în rezolvarea problemelor de artă pe care le ridică multipla sa activitate actricească.

Tana MACHOVA



„ANII TINERI”

Eroii, mediul și timpul noului roman al lui Nicolae Țic ne sînt cunoscute încă din volumul său de schițe și reportaje „Profiluri”, apărut anul trecut. Sînt aceiași muncitori petroliști cărora morala socialistă le luminează din plin existența, stimulîndu-le avîntul cu care ei întîmpină ziua de mîine.

Ca și în romanul său de debut, „Ora șase”, Nicolae Țic proiectează conflictele majore ale eroilor pe fondul activității lor specifice. În „Anii tineri” această activitate este întruchipată de munca în schelă, de îmbunătățirea procesului de exploatare la fiecare sondă în parte. De bună seamă această străduință constructivă nu se desfășoară liniar, oamenii au de depășit inerția unora, rutina altora și mai cu seamă propriile lor rămășițe de individualism, de neîncredere — pe alocuri — în forțele lor și ale altora.

Iată-l de pildă pe Pavel Oniga, sondor într-o brigadă condusă de meșterul Strihan. Necazurile familiare (consecința unei căsnicii nefericite) nu le împărtășește nimănu. Se închide în sine, uită ce forță este colectivul muncitoresc și ajunge pe punctul de a părăsi schela. Comunistul Strihan se apropie cu tact și principial înțelegere de frămîntările tînarului, îl ajută să iasă din situația grea în care se află și îl schimbă radical: dintr-un ursuz și un însingurat, Oniga devine atașat și comunicativ, preocupat de producție în cel mai înalt grad, pînă la urmă un inovator de mari resurse. Viața lui familială intră și ea pe un alt făgaș datorită noului său fel de a gândi și acționa.

O influență la fel de pozitivă exercită maestrul Strihan, ca secretar al organizației de bază, și asupra directorului Dima. Inginer priceput și bun organizator, acesta este însă lipsit de căldura necesară mobilizării — într-un moment dificil — a colectivului pe care îl conduce. Irascibil, vanitos, influențabil, Dima face greșeli pe care Strihan i le arată în adevărata lor lumină. Numeroasele discuții dintre ei au drept rezultat transformarea salutară a directorului Dima.

Fapte de viață semnificative se întîmplă zi cu zi în existența colectivului din schelă. Ele poartă amprenta noilor relații ce se încetățenesc în acest colectiv.

Fără a trece cu vederea unele stingăcii în construcția romanului și unele — puține totuși — episoade care stingheresc ritmul epic al cărții, putem declara că „Anii tineri” este un reușit roman despre petroliștii zilelor noastre.

H. ZALIS

ÎN SALA PALATULUI R.P.R.

MUZICA

În această construcție impunătoare, dotată cu un aparataj corespunzător celor mai înalte exigențe tehnice și artistice, se vor desfășura majoritatea manifestărilor Festivalului internațional „George Enescu”.

În ziua de 5 septembrie va avea loc aici deschiderea festivă a celui de-al doilea Concurs și

Festival internațional „George Enescu”.

La 9 septembrie, tot sala Palatului R.P.R. va găzdui prima manifestare din cadrul festivalului: un concert simfonic al Filarmonicii de stat „George Enescu”, dirijat de artistul popularului George Georgescu.

UN COMPOZITOR BRITANIC ȘI SUCESELE SOVIETICE ÎN CUCERIREA COSMOSULUI

Zborul primului om în Cosmos, maiorul sovietic Iuri Gagarin, l-a inspirat pe compozitorul britanic Alan Bush, care și-a închinat recenta sa operă primului zburător cosmonaut. Compozitorul și-a trimis opera la Moscova și postul de radio a transmis-o într-una din emisiunile sale.

NEPOATA LUI IORDACHE LUCA MUSCALAGIUL

— Urmează Marica Luca... Și pe scenă apare o fată de 17-18 ani, care cîntă din nai... Tînăra aceasta este fiica artistului emerit Fănică Luca, cunoscutul interpret de muzică populară românească. La casa de cultură a raionului Tudor Vladimirescu, Marica vine cu regularitate și cîntă, ca solistă, împreună cu orchestra condusă de dirijorul Zisu Georgescu. Așa cum Fănică Luca a studiat încă de copil naiul, cu tatăl său, Iordache Luca Muscalagiul, cel care a cutreierat satele și orașele

țării ani și ani de zile cîntînd hore și sirbe, la fel și Marica a învățat să cînte de la tatăl ei, artistul emerit Fănică Luca, la acest instrument popular. Ea participă la concursurile artistice de amatori și se impune ca un element de nădejde.

— Visul meu este să pot cînta din nai tot atît de frumos ca și tatăl meu — ne-a mărturisit Marica Luca. De aceea studiez, zi de zi, cu stăruință.

S. N.

Spectacol de estradă pentru pionieri

În prima parte a stagiunii viitoare, Teatrul pentru copii și tineret va rezerva o surpriză micilor spectatori, pionierii, prezentînd un spectacol de estradă de Eduard Jurist și Ion Mustăț. Din distribuție vor face parte artiști cunoscuți, buni prieteni ai copiilor, printre care artista emerită Silvia Chicos.

DISC



„BOLERO”

...se intitulează cea mai populară lucrare a marelui compozitor francez Maurice Ravel. Orchestra simfonică radio, condusă de Carlo Felice Cillario, reputat dirijor italian, fost nu demult oaspetele țării noastre, a înregistrat pentru „Electrecord” această creație inspirată din folclorul spaniol și devenită în cursul anilor

una din cele mai cerute piese ale săliilor de concert (un disc de 25 cm, 33 turații).

OTTORINO RESPIGHI

...este unul dintre cei mai remarcabili simfonisti italieni. Suita „Păsările”, compoziție de dată mai recentă a ilustrului muzician (scrisă în 1927) pînă și considerată la prima vedere o lucrare „îmîlînd natura”, constituie un gingaș omagiu adus înaintașilor muzicii cu program. Cele cinci părți ale compoziției (utilizînd motive aparținînd unor precursori din veacurile trecute) se intitulează: Preludiu, Turturacua, Găina, Privighetoarea și Cucul. Discul a fost realizat de „Electrecord” cu concursul diri-

zorului Mircea Cristescu în fruntea Orchestrei de cameră-București.

SVIATOSLAV RICHTER

...ne dăruiește o interpretare excepțională a „Concertului nr. 5 pentru pian și orchestră” op. 55, de Serghei Prokofiev (pe un disc sosit de curînd din R.P. Polonă; 30 cm, 33 turații). Această viguroasă compoziție care încununază seria concertelor pentru pian și orchestră a marelui compozitor sovietic își găsește interpretul ideal și unic în persoana recentului laureat al Premiului Lenin. Or-



Serghei Prokofiev

chestra simfonică a Filarmonicii de stat polone, dirijată de Witold Rowicki, este o devotată însoțitoare a solistului.

...preludiile lui Rahmaninov (în număr de douăzeci și patru) sînt o grea piatră de încercare pentru pianistii contemporani. Nu și pentru Sviatoslav Richter, care a înregistrat șase din ele (Op. 32, nr. 1 și 2, Op. 23, nr. 2, 4, 5, 7) pe cealaltă față a discului de mai sus (realizat de „Polskie Nagrania „Muza”).



OMUL ȘI COSMOSUL

de prof. dr. Emil REPCIUC

Institutul medico-farmacologic-București

Ziua de 6 august 1961 va rămâne printre datele memorabile ale istoriei omenirii. Într-adevăr, zborul eroului cosmonaut Gherman Stepanovici Titov deschide un nou capitol în era zborurilor interplanetare. El constituie o nouă și strălucită realizare a științei și tehnicii sovietice în cercetarea spațiului cosmic.

Întregul program care se desfășoară în Uniunea Sovietică pentru explorarea Cosmosului are o uriașă importanță teoretică și practică. Fiecare etapă nouă programată în Uniunea Sovietică rezolvă probleme de primă importanță pentru cosmonautică. Și etapa actuală — zborul cosmonautului Gherman Titov — reprezintă o verigă necesară în pregătirile care se fac pentru parcurgerea unor trasee pe distanțe mai mari, cum ar fi traseele Pământ-Lună, Pământ-Venus sau Pământ-Marte. Sarcinile puse cu ocazia recentului zbor și rezolvarea lor strălucită deschid prin urmare larg perspectiva zborurilor spre obiectivele cosmice cele mai apropiate.

Zborul cosmic are unele particularități care pun corpul omenesc în condiții mai grele, nu numai sub raportul funcționării aparatului circulator, respirator și digestiv, dar mai ales sub raportul funcționării sistemului nervos. Aceste condiții sînt cunoscute astăzi sub numele de *bariere biologice ale zborului cosmic*.

Prima dintre ele constă din suprasarcina care se datorește accelerărilor și decelerărilor de care este nevoie pentru lansarea, respectiv aterizarea cosmonavelor. Măsura accelerărilor este dată de accelerația pămîntescă ($9,81 \text{ m/sec}^2$). Această cifră înseamnă că în apropiere de suprafața Pământului orice corp în cădere își mărește în fiecare secundă viteza cu $9,81 \text{ m/sec}$. Omul nu rezistă la accelerații mai mari decît 10 accelerații pămîntești. De această limită țin totdeauna seama constructorii rachetelor cosmice. De altfel, chiar această limită cere un efort deosebit cosmonautului, atît la lansare, cît mai ales la aterizare. Limita este însă destul de largă pentru a permite explorarea Cosmosului de către om. În cadrul ei, se poate atinge atît prima cît și a doua viteză cosmică.

Zborul cosmonautului Gherman Titov a avut de înfruntat desigur obișnuitele dificultăți ale decolării și aterizării, pe care cosmonautul le-a suportat foarte bine. La desprinderea rachetei, încă în timpul fazei de accelerare, cosmonautul a trimis mesaje radiodifuzate pe Pământ, iar în timpul aterizării a condus personal această operație, manevrînd manetele respective de la tabloul de comandă.

Și în timpul zborului apare o oarecare solicitare a organismului, mai ales dacă ea este de mai lungă durată, cum a

fost cazul acestui al doilea zbor cosmic efectuat de Titov. Semne obiective ale solicitării sînt accelerarea pulsului și a respirației.

A doua barieră biologică o constituie imponderabilitatea. Starea de imponderabilitate se datorează anulării efectului timpului gravitațional al Pământului nu numai prin înălțimea mare la care se ridică cosmonava, dar și prin viteza cu care zboară. Într-adevăr, în 25 de ore și 18 minute cosmonava „Vostok-2” a parcurs peste 700.000 km, cu o viteză medie de circa 29.000 km/h! Starea de imponderabilitate lipsește organismul nostru de unele informații care-i sînt necesare pentru finețea și precizia mișcărilor pe care le execută. Se știa totuși de la experiențele efectuate cu animale și de la primul zbor cosmic al maiorului Iuri Gagarin că ființele vii, în general, și omul, în particular, se adaptează repede la situația creată prin imponderabilitate. Dar în toate experiențele anterioare starea de imponderabilitate a fost suportată doar un timp relativ scurt, iar în cazul primului cosmonaut, Iuri Gagarin, a durat aproximativ 20 de minute.

Acum, Gherman Titov a înfruntat această stare timp de aproape 24 de ore din cele 25 ale zborului. Și pe o durată atît de lungă starea de imponderabilitate a fost bine suportată. Despre acest lucru stau măturie mesajele dese trimise de cosmonaut pe Pământ, în care anunța mereu că se simte bine. Asemenea mesaje au fost recepționate în multe puncte ale globului, pe toată durata parcursului. Imponderabilitatea n-a constituit o piedică nici pentru îndeplinirea corectă a activității de bord și nici pentru îndeplinirea unor nevoi de alimentare sau de somn, care s-au satisfăcut normal la bordul cosmonavei „Vostok-2”.

Starea cosmonautului era tot timpul supravegheată pe de o parte prin televiziune, care trimitea imaginea pilotului cosmonaut pe Pământ, pe de alta prin diverse aparate, extrem de perfecționate și sensibile, care fuseseră introduse în costumul cosmonautului și înregistrau neconținut cele mai însemnate date biologice, transmițându-le apoi prin radio pe Pământ (înregistrare telemetrică). Astfel s-a putut constata că somnul cosmonautului a avut toate caracterele somnului normal: funcțiile vitale erau micșorate, pulsul

a scăzut de la 80-100, cît era în stare de veghe, la 50-70 în stare de somn, și paralel s-au rărit respirațiile.

Este adevărat că acest lucru era de așteptat potrivit datelor culese anterior de medicii sovietici care se ocupă de cosmonautică. Într-adevăr, trimițînd în Cosmos animale adormite cu narcotice, ei au putut constata că toate semnele suprasolicitării pe care le prezentau animalele în stare de veghe lipseau la aceleași animale adormite. Zborul lui Titov a confirmat pe deplin constatările experimentale.

Un factor de oarecare importanță pentru echilibrul nervos al cosmonautului, mai ales în zborurile de mai lungă durată, îl constituie izolarea în cabina sa ermetic închisă din cosmonavă, ceea ce ar putea avea unele repercusiuni negative asupra acestui echilibru. Constructorii sovietici au redus simțitor efectele izolării, dînd pilotului puțința de a menține tot timpul legătura cu stațiile terestre. Pe de altă parte, cosmonautul primea neconținut mesaje de la sol. Cu o lunetă, care mărea de cinci ori, el putea face observații mai amănunțite atît asupra regiunilor terestre deasupra cărora zbura, cît și asupra cerului, pe care astrele se văd limpezi și fără scinteiere, datorită lipsei atmosferei.

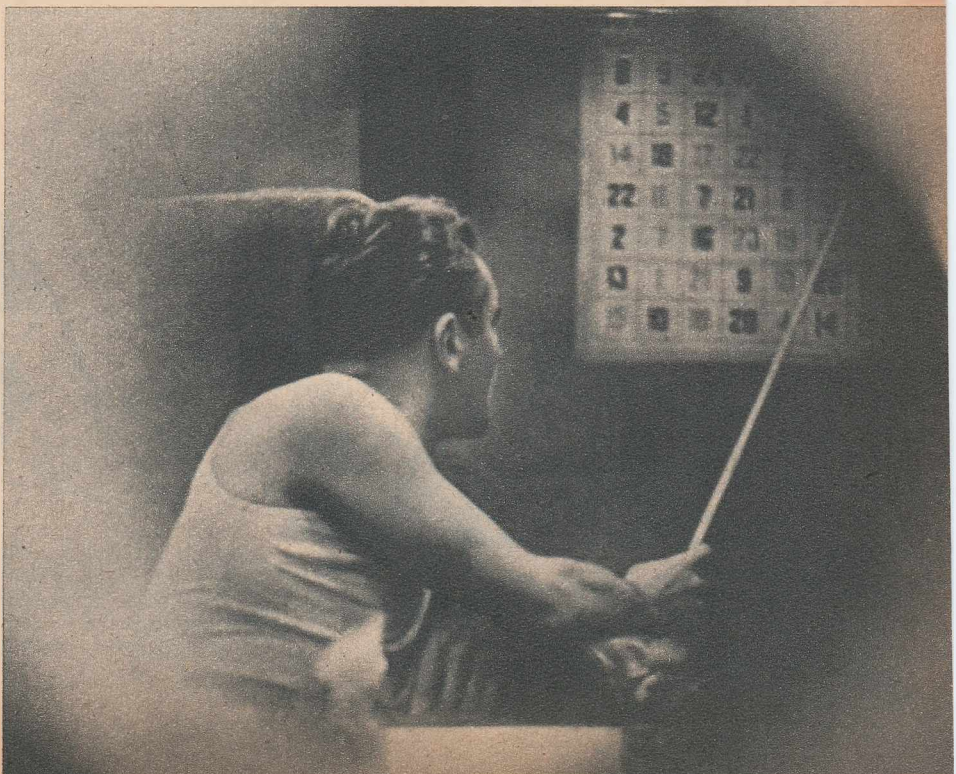
Desigur, zborul efectuat cu deplin succes de cosmonava „Vostok-2” a permis și verificarea unor dispozitive de igienă sanitară aflate la bord și fără de care este imposibil un zbor de mai lungă durată.

Cea de-a treia barieră biologică, pe care am lăsat-o dinadins la urmă, este de fapt și cea mai dificilă de înlăturat. Este vorba de un briu de radiații ionizante, extrem de pătrunzătoare și de puternice, care înconjoară Pământul la distanță de vreo 500-1000 km și care este deosebit de gros în dreptul Ecuatorului, dar se subțiază spre poli Pământului. Împotriva lor nu există apărare. O călătorie, chiar scurtă, prin asemenea regiuni cu radiații s-ar solda negreșit cu teribila boală a iradierii, binecunoscută acum ca simptome, dar împotriva căreia nu posedăm deocamdată arme eficiente. Soluția nu poate consta decît în evitarea norului de radiații, de exemplu prin alegerea potrivită a traiectoriei de-a lungul căreia zboară racheta.

Deocamdată toate zborurile efectuate, atît cel al lui Iuri Gagarin cît și cel al lui Gherman Titov, s-au menținut în interiorul acestei zone, unde nu erau de temut accidente. Pentru zboruri cosmice spre ținte mai îndepărtate, cum ar fi Luna, traiectoria de zbor trebuie abătută pe la poli, unde radiațiile sînt mai puțin intense. Strădania constructorilor și savanților sovietici va aduce în curînd și dezlegarea acestei probleme, care este — după cum vedem — mai mult de ordin ingineresc.

Cînd toate observațiile de la bordul cosmonavei „Vostok-2” vor fi prelucrate și toate învățămintele trase, un salt mai lung în Cosmos va deveni posibil. Poporul sovietic, condus de gloriosul Partid Comunist al Uniunii Sovietice, stă mereu în fruntea progresului științific tehnic, deschizînd omenirii perspectivele apropiate ale zborurilor spre planetele sistemului nostru solar.

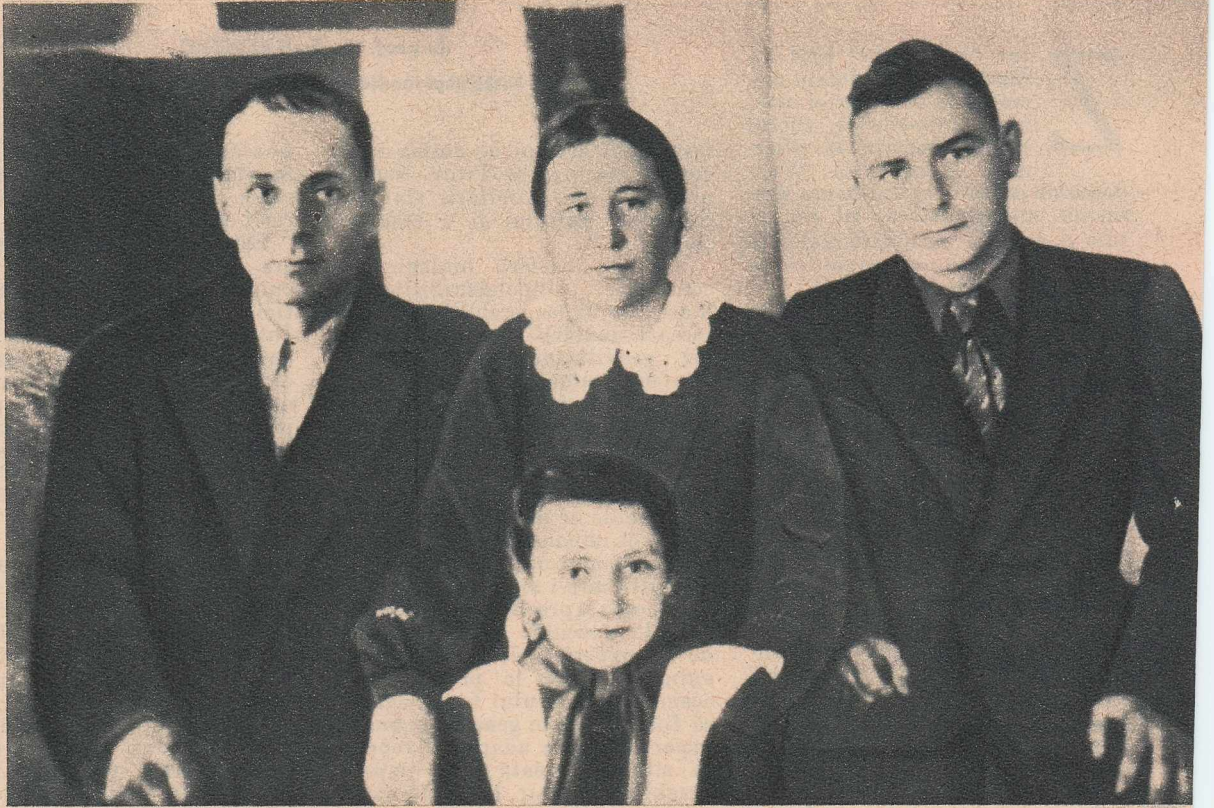
Una din etapele pregătitoare ale zborului cosmic: Gherman Titov în „camera de presiune”. Aci se studiază posibilitatea de adaptare a cosmonautului la diferite condiții de presiune.



Gosmonautul TITOV



Gherman Stepanovici Titov s-a născut în anul 1935 în familia unui învățător din ținutul Altai. Fotografia aceasta, extrasă din albumul familiei, îl înfățișează pe Gherman la o vîrstă fragedă. Pe atunci, preferințele lui se îndreptau spre muzică...

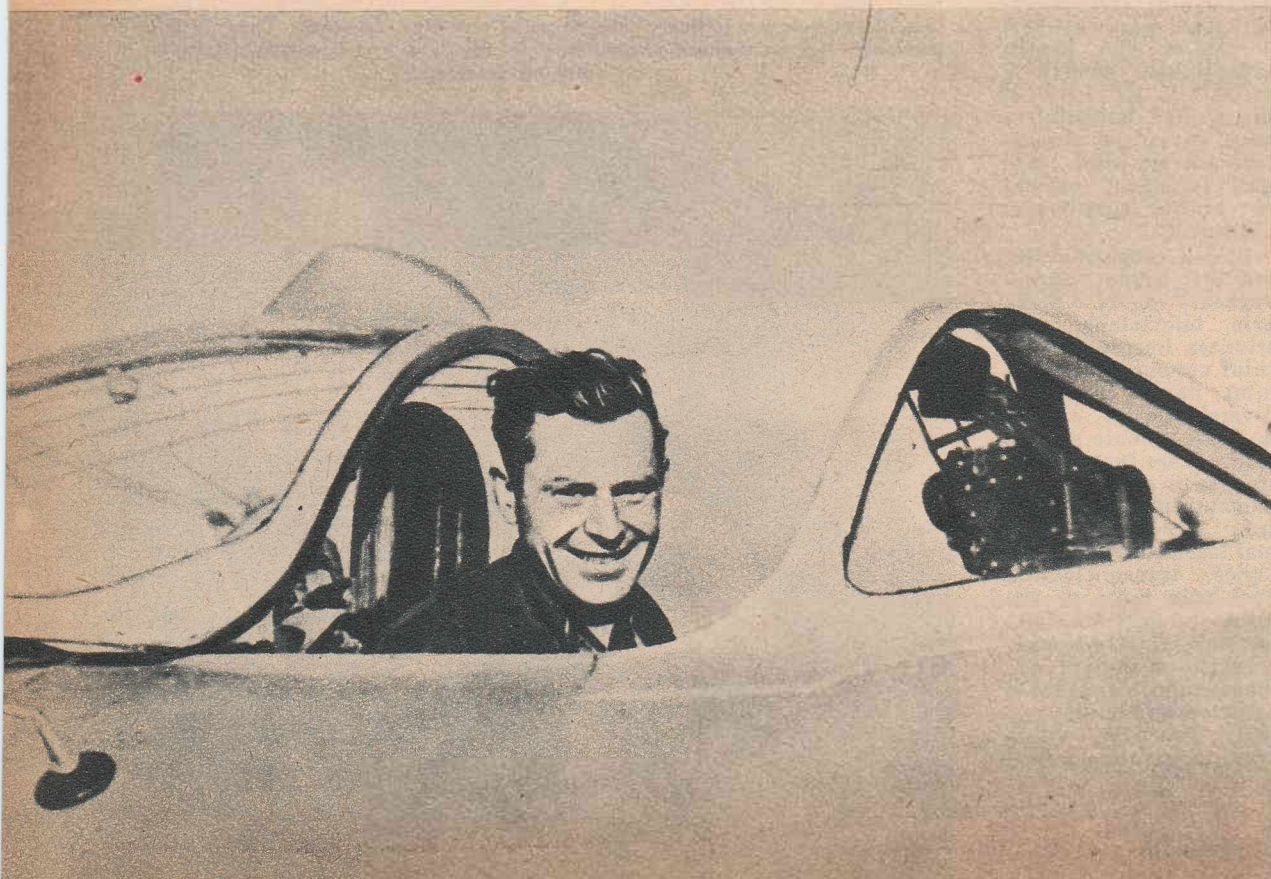


Gherman în mijlocul familiei, alături de părinți — Stepan Pavlovici și Alexandra Mihailovna — și de sora sa, Zamfira.

Cetățenia: SOVIETICĂ
Profesiunea: COSMONAUT
Vîrsta: 26 DE ANI
Apartenența politică: MEMBRU AL P.C.U.S.
DIN 7 AUGUST 1961

În 1957 Gherman a absolvit școala de aviație pentru piloți militari de la Stalin-grad, trecînd examenele în domeniul tehnicii pilotajului cu calificativul „excellent”. Iată-l pe pilot în carlinga avionului său de la școala de aviație.

Lui Gherman îi plac mult plimbările pe cîmp.





Unui erou, primire de erou. N. S. Hrușciov și alți conducători sovietici întâmpină pe cosmonautul G. S. Titov la sosirea acestuia la Moscova. Cosmonautul Iuri Gagarin a participat și el la primirea triumfală pe care poporul sovietic a făcut-o prietenului și colegului său, eroul celui de-al doilea zbor cosmic.



Cosmonautul este căsătorit cu Tamara Vasilievna, studentă în medicină, în vârstă de 23 de ani. Soții Titov sînt cititori asidui ai revistei „Vokrug Sveta” (În jurul lumii). După cum se vede, un titlu predestinat...

Soții Titov pe cheiul portului fluvial Himkino, de lângă Moscova.



UN OM SOVIETIC

— articol scris pentru „Flacăra” de V. GAVRILOV —

Cunoașteți sculptura lui G. Postnikov intitulată „Spre stele”? O siluetă avîntată, de atlet, ținînd în mînă o rachetă. Cosmonautul care a zburat mai ieri spre stele pare a fi cel din sculptură: aceeași siluetă de constituție athletică, aceeași privire dîrză, același păr ondulat. Cred că nu este întîmplătoare această coincidență a trăsăturilor. Imaginația sculptorului își avea izvorul în viață. Pesemne că în fața ochilor minții lui se aflau tinerii din satele și orașele sovietice.

Din rîndul lor face parte și Gherman Titov, născut și el pe pămînt sovietic. Cititorul să nu se mire de faptul că numele pe care-l poartă cosmonautul e departe de a fi un nume răspîndit la ruși. Numele nu este întîmplător, el a fost dat fiului său de un învățător; un om de litere, pasionat admirator al marelui poet rus, Pușkin. Și fiicei sale el i-a dat numele unei eroine a lui Pușkin — Zamfira.

Tot neamul Titovilor este alcătuit din ruși, băștinași siberieni. Ei se trag din îndepărtatul ținut Altai și au locuit în micile așezări între orașele Biisk și Barnaul. La început au stat în Verhnee Jilino, unde s-a și născut actualul cosmonaut; mai tîrziu ei s-au mutat în Polkovnikovo, unde Gherman a crescut și a învățat.

În Altai iernile sînt friguroase și viferoase. Nu toți școlarii porneau la drum pe o asemenea vreme primejdioasă.

Totuși Gherman și alți cîțiva băieți din sat nu lipseau niciodată de la cursuri. Într-o zi, surprinși de un viscol puternic, ei au purtat literalmente pe brațe două colege care nu mai puteau continua drumul.

Gherman învăța bine. Îi plăceau matematica, fizica, astronomia și literatura. Profesorul său de matematică, Ivan Vasilevici Kaleșci, prețuia mult la elevul său capacitatea de a rezolva creator, într-o manieră personală, probleme complicate. În școală exista și un cerc literar, la ale cărui dezbateri Gherman participa activ. Membrii cercului citeau cu înflăcărare pe Pușkin, Maikovski, Esenin, Isakovski...

Încă din anii de școală, Gherman a îndrăgit mașinile. În timpul verii el luera ca șofer pe autocamionul colhozului și se îndeletnicea și cu mecanica. Dragostea pentru tehnică, ca de altfel și pasiunea pentru literatură, i le-a insuflat tatăl său. Stepan Pavlovici a fost în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei șofer, iar în colhoz a lucrat uneori ca tractorist.

De cîteva ori Gherman a încercat să se înroleze ca voluntar în aviație, dar la comisariatul militar era veșnic refuzat. Abia după majorat a fost primit în școala de aviație.

Titov își reamintește cu emoție de primii săi instructori. De la unul a învățat să atace impetuos, de la altul să-și păstreze calmul, de la al treilea

să fie disciplinat. A absolvit școala la categoria întîi, gradul de ofițer căpătîndu-l chiar în ziua cînd împlinea 22 de ani, la 11 septembrie 1957.

Talentul său de aviator s-a dezvăluit pe deplin atunci cînd a început să zboare pe un avion de vînătoare de mare viteză. Cînd intră în picaj, pilotul este supus unei suprasarcini considerabile, dar Titov, sportiv călit, o suporta foarte bine.

Într-o zi tînărul ofițer a cunoscut în orașul său de garnizoană pe o tînără fată venită în vizită la sora sa. Zglobia ucraineană Tamara l-a îndrăgit pe Gherman. Acum îi este soție și cei doi formează o pereche unită. Cînd Gherman i-a împărtășit soției sale dorința de a deveni pilot cosmonaut, Tamara s-a întristat: prea era primejdioasă și necunoscută această profesie. Totuși, în cele din urmă, ea și-a dat consimțămîntul.

În grupul de cosmonauți Titov a devenit în curînd preferatul tuturor. La orele de pregătire teoretică și la antrenamente, ceilalți luau adeseori exemplul de la el. Gherman era primul la săritura cu parașuta. El știa „să se simtă bine” în zbor, să-și dirijeze meșteșugit corpul, să-și coordoneze perfect mișcările. Cît de necesare sînt aceste calități pentru un cosmonaut!

Acei care au văzut filmul sovietic „Primul drum spre stele” își aduc aminte de secvența în care un cosmonaut, cu barba crescută mare, părăsește așa-nu-

mita „cameră de izolare”. Era Titov. Mult timp și-a petrecut el în această încăpere, dînd dovadă de o rezistență extraordinară, de o voință de fier și de un profund optimism. Acolo, în totală izolare, el îndeplinea programul fixat; nu se simțea singur, ci trăia o viață „terestră”: scria, asculta muzică, recita versuri.

Gherman a terminat în mod strălucit toate antrenamentele în vederea zborului cosmic și, într-o memorabilă zi de aprilie, împreună cu Gagarin, a plecat pe cosmodrom. La fel ca și Iuri, el a îmbrăcat costumul de zbor, gata să se avînte în spațiul cosmic. Dar lui Iuri i-a fost dat să plece primul. Gherman era dublura lui, „cosmonautul nr. 2”, după cum a fost poreclit atunci.

Firește că tînărul a încercat o suferință. Totuși, pe fața lui bărbătească n-a apărut nici o umbră de invidie. Din toată inima, el i-a urat tovarășului său drum bun.

În acele zile și el, Titov, a trăit un eveniment de care-și va aminti toată viața: a fost primit candidat în Partidul Comunist al Uniunii Sovietice.

Și iată că acum cosmonautul nr. 2 a devenit cosmonaut pur și simplu. Cînd Titov se afla deasupra Americii, Iuri a transmis o felicitare prietenului său care purta steagul Țării Sovietice mai departe, în adîncul Cosmosului.

Ofensiva pentru smulgerea tainelor universului continuă.



Familii Gagarin și Titov sînt unite de o caldă prietenie. Deoarece soțiile (încă) nu-și pot urma soții în călătoriile în Cosmos, ele trebuie să se mulțumească cu liniștite plimbări în parc (de la stînga la dreapta: Tamara Titova, Valentina Gagarina și fiica ei, micuța Galea).

Tamara ascultă cu emoție la aparatul de radio vești din Cosmos despre soțul ei.



DRUMURI ÎN VIAȚĂ

Răspuns la întrebarea pusă de I.M. din Cluj și de alți cititori

Fiul tău a absolvit școala elementară. Acum stă în pragul unei etape noi. De la acest prag duc spre viață numeroase drumuri și toate ți se înfățișează pline de frumusețe și de măreție. Sînt drumuri de creație.

Deși privești calm înainte, știu că ești emoționat. Un băiat — nici copil, nici tînăr — o ființă care ți-e nespun de scumpă, așteaptă cuvîntul tău. Trebuie s-o ajuți să-și răspundă la prima întrebare esențială pe care i-o pune viața. Înțeleg emoția ta. Înțeleg că dreptul firesc de a schița primele linii ale profilului de muncitor, de constructor, de creator este cu adevărat o sarcină de o nesfîrșită răspundere. Și asta mai ales atunci cînd cel căruia îi începi astfel biografia este fiul tău, în care-ți vezi realizate cele mai scumpe vise.

Ne scrii: drumurile sînt multe și atrăgătoare, dar nimeni nu poate păși pe toate în același timp. Fiecăruia îi este mai potrivit un anumit drum, după înclinațiile și interesele lui psihice. Cum să descopăr drumul cel mai potrivit fiului meu? Acel drum în viață pe care, pășind, să-i poată da patriei tot ce-i datorează? Drumul ce-l va duce spre fericirea fără seamăn a muncii creatoare, înlesnindu-i totodată dezvoltarea multilaterală?

De vrei să găsești un răspuns drept, întreabă întîi viitorul. Nu „viitorul” în general, o noțiune abstractă, ci ziua de mîine în România socialistă. Înfațișează-ți viitorul patriei în următoarele patru-cinci decenii și înseamnă pe această hartă pasionantă locul fiului tău. Numai dacă vei gîndi viitorul fiului tău în strînsă interdependență cu realitatea imediată a construcției socialismului, vei putea lua o hotărîre întemeiată.

Învăță-l încă de pe acum că a alege un drum în viață nu înseamnă satisfacerea unui capriciu de moment, ci un act de maturitate cetățenească. Căci avem nevoie de mineri și de metalurgiști, de electricieni și de radiofoniști. Avem nevoie de maiștri ai oțelului și chimiei, dar și de frunțași ai recoltei bogate, de crescători de animale, de silvicultori și de grădinari. Ne trebuie mecanici de precizie, opticieni, dar și constructori, textiliști, muncitori în industria alimentară, piscicultori, muncitori în comerțul socialist, mecanici de locomotive, șoferi. Prețuim cum se cuvine reactorul atomic, dar ne preocupă și pîinea care va ieși rumenă din cuptoare, căutările geologilor sau creațiile textiliștilor. În fiecare din aceste domenii oamenii fac lucruri frumoase și trainice, împlinindu-și și datoria, împlinindu-se și pe ei înșiși.

În toate domeniile economiei naționale, munca și-a schimbat fizionomia. Cronometrul, microscopul, balanța, aparatele de prelucrare și control care se exprimă într-un limbaj subtil, aduc pretutindeni cuvîntul tehnicii înaintate. Porcarul de ieri este astăzi un specialist în zootehnie, cu halat alb și cu carnet de însemnări, un om care cercetează, măsoară și dozează, dirijînd cu voința gîndirii lui procesele biologice lăsate altădată la voia întîmplării. Crescătoarea de păsări face „puericultură”, luptînd pentru fiecare gram de carne. Iar brutarul a devenit un chimist practic, care ține seama de cuceririle științei.

Pe zi ce trece, relațiile omului cu mașina devin din ce în ce mai complexe. Omul perfecționează mașina, iar aceasta nu se lasă stăpînită decît de muncitori cu un înalt nivel tehnico-științific. De aceea muncitorul viitorului apropiat va fi, pe toate treptele producției, un specialist în adevăratul înțeles al cuvîntului, dezmințind prejudecățile ruginite ale unora care împart meseriile în „superioare” și „inferioare”, în „intelectuale” și „manuale”, în „creatoare” și „noncreatoare” sau mai știu eu cum. Absolventul școlii profesionale care-și impune voința unui agregat înalt cît o casă este infinit mai intelectual și mai creator decît mulți „titrați” ai burgheziei, care, cu brațele în mînceuțe de satîn, chinuiau stiloul pe felurite hîrtoage, încredințați că în acest fel domniile lor au profesioni „intelectuale”.

La răspunsul pe care ți-l vor da reflexiile tale asupra viitorului adaugă propriile-ți reflexii despre fiul tău. Dacă în cursul anilor te-ai străduit să-l cunoști, acum vei primi răsplată străduințelor tale. Căutînd meseria ce i se potrivește, strînge într-o singură imagine tot ce știi despre el: ce domeniu de activitate îl pasionează, ce cărți citește cu mai multă plăcere, la care din convorbirile voastre a fost mai activă și mai documentată participarea lui, ce fel de întrebări îți pune și ce preferințe ți-a mărturisit.

Apoi, mai amintește-ți cum se comportă în viața de toate zilele: la ce fel de îndeletniciri se pricepe mai bine, care este conținutul jocurilor preferate; dacă se orientează repede sau îi trebuie un timp mai lung de adaptare la o situație nouă; dacă-și poate concentra atenția sau, dimpotrivă, este împrăștiat; dacă are o memorie bună în general sau numai pentru anumite cunoștințe; dacă are spirit de inițiativă; dacă știe să se descurce în împrejurări dificile; dacă este stăpîn pe voința lui și are obișnuința eforturilor fizice; dacă simte atracție pentru activitățile care cer multă mîgălă...

Hotărîrea pe care o vei lua trebuie să se sprijine pe sfatul profesorului care l-a cunoscut cel mai bine. Pe de o parte, activitatea elevului în clasă oferă cele mai multe prilejuri pentru cunoașterea înclinațiilor și aptitudinilor lui. Pe de altă parte, activitatea extrașcolară și pionierescă în cercurile pe materii, în cercurile de la Palatul pionierilor, precum și munca în atelierele școlii înlesnesc pedagogilor să cunoască temeinic personalitatea elevilor în însuși procesul ei de formare, în activitate, și să deosebească ceea ce este creator de ceea ce este statornic în orientarea intereselor lor. Cunoșcînd cerințele diferitelor meserii și particularitățile individuale ale elevilor lor, profesorii pot da îndrumările cele mai competente.

La sfaturile profesorilor adaugă sfatul medicului. Uneori, calea pe care l-a împins avîntul romantic nu corespunde dezvoltării fizice a copilului, dar el poate păși pe alte multe căi. Alteori, el poate alege orice meserie, dar în anumite condiții. Medicul școlar care-l cunoaște îți va da acest sfat.

Și acum, urmează etapa cea mai importantă. Să nu uii că sarcina ta nu este aceea de a gîndi în locul fiului tău, ci de a-l ajuta să ia el însuși o hotărîre cu acea „autoritate a erudiției și a sprijinului” pe care o recomandă Makarenko. Discută cu fiul tău despre viitoarea lui profesie, fă-l să cunoască locurile în care va munci. Ajută-l să înțeleagă acest mare adevăr al zilelor noastre că, fără deosebire, orice tînăr muncitor de azi poate fi inginerul, cercetătorul, savantul de mîine, și că în țara noastră toate drumurile duc spre realizarea integrală a personalității omenеști, adică spre fericire.

Sen ALEXANDRU



Ilustrație de Tia PELTZ

BARMANUL

— schiță —

de Nicolae MINEI

Localul era strîmt — abia încăpeau în el două-trei măsuțe scunde și cîteva scaune mici și incomode. Singurii clienți erau un băiat și o fată, care stăteau la o masă, vorbind în șoaptă. M-am așezat la bar și am cerut o bere. Barmanului îi fugeau mereu ochii afară, pe ușa lăsată dinadins deschisă.

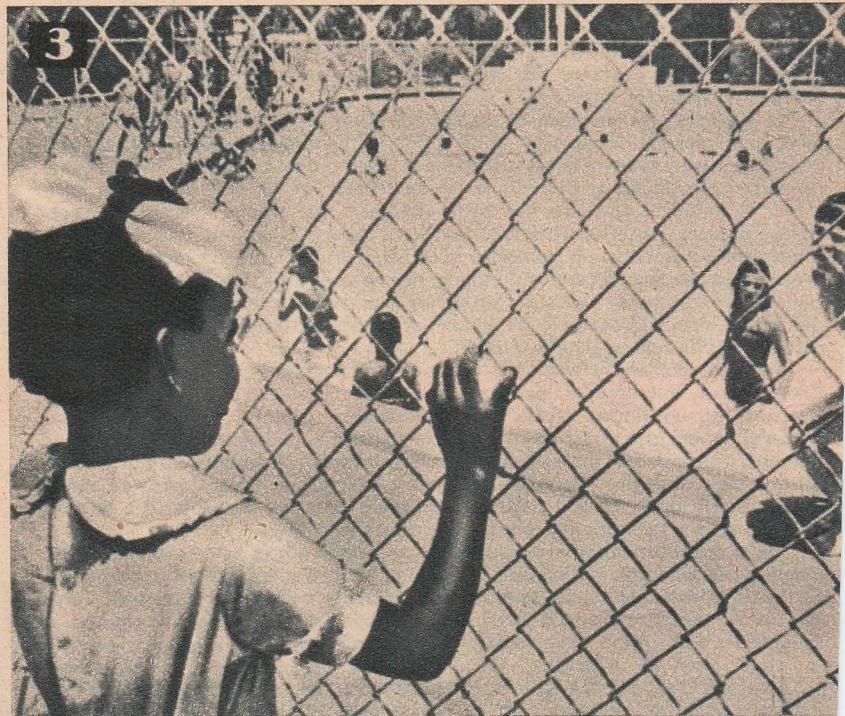
— O bere! — am repetat eu.
Barmanul tresări:
— Iertați-mă, sir... Ce marcă? Rheingold, Steen, Whoopers, Schnitz...?

— Mi-e tot una... O bere rece.
Cu mîini îndeminative, ca de scamator, el destupă o sticlă, îmi umplu pe jumătate paharul și puse sticla alături.

— Șaptezeci de cenți, sir.
Am pus pe tejghea un dolar și am făcut semn să-și păstreze restul.

Berea era rece, dar avea un gust fad. Barmanul privea din nou afară. Avea o piele neagră, de o nuanță deosebit de închisă. Sau poate mi se părea numai așa, din pricina albului scrobrit al jachetei pe care o purta...

Cei doi tineri se ridicară de la masă. Băiatul aruncă cîteva monede pe tejghea și barmanul le luă cu un aer absent, fără să le mai numere. Se uita într-una afară, spre colțul cu Lexington Avenue. I-am urmărit direcția privirii, dar la început mi-a fost greu să văd ce anume îi atrăgea atenția. Trotuarele erau invadate de un puhoi de trecători, așa cum se întîmplă totdeauna la New York în orele de seară. Pe urmă, am distins un grup care alcătua un fel de monom circular, în dreptul unui mare magazin. Nu cred să fi fost mai mult de douăzeci cu toții. Numai



bărbați, majoritatea albi, și patru-cinci negri. Se învîrteau încet, unul în urma celuilalt și fiecare purta în mînă o pancartă.

— Cine-s oamenii ăia? — am întrebat eu.

Barmanul se întoarse spre mine:

— Mai doriți o bere?

— Nu, am întrebat cine-s oamenii ăia?

El nu răspunse imediat. Buza de sus i se subție în chip ciudat, dezgolindu-i gingiile. Într-un târziu, spuse încet:

— Un pichet, sir.

Se apucă să ștergă repede niște pahare. Era evident că nu avea chef de vorbă.

— Ce fel de pichet? — am insistat eu.

Barmanul mă privi atent. O clipă numai, apoi lăsă ochii în jos.

— Un pichet de grevă... Fac grevă vânzătorii de la „Sand's”.

— Și de ce se tot învîrtesc în cerc?

Din nou mă privi drept în față:

— Sinteți străin, nu-i așa, sir? European?

— Da.

— De aceea... La noi așa e legea. Pichetele de grevă n-au dreptul să staționeze... Trebuie să circule tot timpul.

— Și pe pancarte ce scrie?

— Explică de ce fac grevă... Și cer trecătorilor să boicoteze magazinul.

Se întoarse cu spatele spre mine și începu să aranjeze niște sticle pe

etajere. Mi-am golit paharul. Afară, oamenii cu pancarte mergeau mereu, unul în urma celuilalt. În apropierea lor un agent de poliție, cu cămașa albastră bine întinsă pe umerii lui lați, își răsucea meditativ măciuca.

În local intră un omuleț asudat, cu pălăria dată pe ceafă. Se cățăără pe un scaun alături de mine și comandă un *bourbon*. Părea cam cherchelit și foarte vesel.

— Iese cu bucluc acolo — îmi spuse el și împutne cu degetul gros spre colțul străzii.

— Ce iese?

— Țștia din pichet... Or să mă-nînce mardeală! „Sand's” a chemat în ajutor niște băieți... Specialiști clasa-ntii!

Dădu pe gît băutura, plăti și sări jos de pe scaun. Se clătina nițeluş pe picioare. Din prag, se mai întoarse o dată:

— O să fie nostim... Să nu pierzi spectacolul!

Rămăsesem din nou singur cu barmanul. El își proptise coatele de tejghea și privea spre colțul străzii. Buza i se subțiasse iar, într-un fel de rictus dureros.

Am comandat încă o bere. În timp ce mi-o turna, am remarcat că negrului îi tremura mîna.

— Despre ce băieți e vorba?

El înghii în sec:

— Bătăuși, sir... Bătăuși plătiți ca să atace pichetele... Șaptezeci de cenți, sir.

Se întuneca repede. Barmanul aprinse luminile, mai întii în vitrină, apoi în local. După aceea se apucă să ștergă paharele pe care le mai ștersese o dată. La un moment dat, unul îi scăpă din mînă și se sfărîmă de tejghea, cu un zgomot sec.

Vuietul orașului creștea. Cei din pichet continuau să meargă în cerc, cu pasul rar, ca niște vilegiaturişti care se plimbă în timp ce-și beau apa minerală.

Deodată se iscă o busculadă confuză, cercul se sparse, se auziră voci care strigau ceva. Eram prea departe ca să-mi dau seama ce se întimplă. Niște femei fugeau, țipînd ascuțit. Agentul de poliție se rezemase de un stîlp și-și răsucea mai departe măciuca, fără să intervină.

Barmanul privea fascinat. Ochii i se dilataseră și fața îi devenise violetă. Cîrpa cu care ștergea paharele dispăruse toată în mîna lui mare, cu degetele lungi.

Totul a durat puțin, cîteva minute numai. Pe urmă, am zărit un om care venea în goană spre local. Abia cînd a intrat înăuntru am văzut că era un negru. Avea o față prelungă și pe unul din obraji o zgîrietură adîncă, din care se prelingea sînge. Gîffia.

Se uită întii la barman, apoi la mine. Celălalt îi făcu un semn și el se strecură printre mese și ieși pe ușa din fundul localului. În urma lui, barmanul încuie ușa și

puse cheia în buzunarul jachet. Toate astea se desfășurară foa repede, în cea mai deplină tăce.

Am renunțat să mai beau rest de bere, era prea sâlcie. Am plă și m-am dat jos de pe scaun. clipa aceea, în prag se iviră oameni. Unul era mai în vîrstă înalt și masiv, cu o figură buhăi Celălalt, mult mai subțire, părea să depășească treizeci doi, treizeci și trei de a. Era palid, cu cearecne sub ochi, cu o gură mică, deasupra u bărbii ascuțite. Își rotiră privir în jur și și le opriră asupra n măsurîndu-mă din cap pînă în picioare.

— N-ați văzut un „nigger”? mă întrebă cel tînăr.

Vorbea tărăgănat, cu o v pușin voalată. În mînă ținea fel de măciucă scurtă, înve toată în piele.

M-am uitat la barman. Se lî cu spinarea de peretele căpt cu sticle și nu-și lua ochii de mine. Din buza de sus îi rămă o dungă subțire, abia vizib

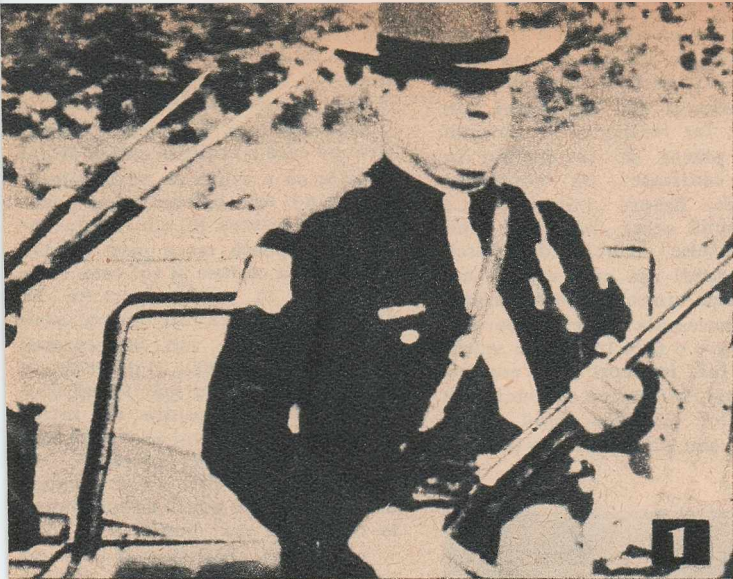
— Un nigger? — am repetat. Ba da... Pe el.

Și am arătat cu capul spre l man.

Tînărul cu măciuca făcu un de nerăbdare:

— Nu ăsta... Un altul... Un p ros de grevist... Mi s-a părut c intrat aici...

Simțeam o poftă nebună zdrobesc cu un pumn gura a



Cel care a intrat pentru o bucată de pîine

de Corneliu LEU

Cînd vine seara acasă cu mersul său legănat, Mihai Bădiță se oprește o clipă în fața porții, cercetează cu atenție gardul de scinduri geluite, cercetează fațada casei cu lemnăria proaspăt vopsită, cercetează acoperișul de tablă, bur-lanele, ulucul, antena de radio, cercetează curtea printre acareturile căreia se găsește întotdeauna cîte o construcție nouă sau înnoită, cercetează grădinița din față, trandafirii galbeni și trandafirii agățători care s-au prins de minune. Cercetează totul cu un ochi atent de om care caută să descopere ceva sau să se lămurească de ceva.

Dacă nu-l cunoști, poți să-l bănuiești un străin care vrea să se dumi-rească dacă aceea este casa care i-a fost descrisă sau un amator care ar dori s-o cumpere, și-o studiază cu atenție. Dar dacă, pe lângă încrun-tarea cercetării și a atenției, vei descoperi în privirile lui lumina unei satisfacții și lacrima unei emoții, atunci îți vei da seama clar că, în fiecare seară, Mihai Bădiță nu face altceva decît să admire ce-a putut să facă prin munca mîinilor lui cele două; nu face altceva decît să stea și să savureze condițiile în care trăiește, ca și cum ar savura satisfacțiile pe care i le-ar da un obiect de artă dorit cine știe cît.

În fiecare seară, cînd vine de la lucru, Mihai Bădiță se oprește în fața casei și admiră, de fapt, în-treaga atmosferă primenitoare în care trăiește astăzi.

Apoi, cu mersul lui legănat, pur-tîndu-și burta-nainte, Mihai Bă-diță intră în casă, aprinde pe rînd toate luminile, dă drumul la radio și spune nu fără un pic de urmă de vanitate-n glas: „Nevastă, pune te rog pe aragaz niște apă ca să mă spăl; mîncarea las-o mai tîrziu, pentru că pînă atunci vreau să mai studiez niște broșuri” — cu toată conștiința importanței pe care o au spusele sale parcă tocmai pentru a putea savura mai bine viața pe care o trăiește, lucrurile de care se află înconjurat.

Așa se poartă Mihai Bădiță, cînd e singur cu el însuși și-și poate da peste nas pentru faptul că n-a visat să ducă o asemenea viață. Cînd se va afla cu altcineva însă, îl va privi cînstit, cu ochii săi cînstiți de om modest și cumsecade, și-i va spune cu un glas oarecum vinovat:

— Să știi, dragă tovarășe, că eu nu pentru asta am intrat în gospo-dărie. Eu am intrat ca să pot mîncă o bucată de pîine, atîta

pretenție și dorință am avut; ni-mic mai mult!

Da, poate din pricina aceasta Mihai Bădiță e atît de mîndru și de încîntat de tot ce are; din pri-cina asta, ca toți consătenii lui, atunci cînd te invită să iei loc la masa lui, nu are o mai mare bucurie decît să-ți arate că dispune de bucate și de băutură din belșug atît pentru ai lui, cît și pentru oas-peți. Încolo, e un om modest care recunoaște cînstit că ar fi fost foarte mulțumit dacă gospodăria i-ar fi asigurat o bucată de pîine în fiecare zi, și nimic mai mult.

Și cum să nu fi fost mulțumit cu atîta, de vreme ce toată viața lui a fost un mare vis de copil flămînd după această bucată de pîine? Un vis care acoperea totul, înnegura totul prin trista realitate din care izvora. Un vis atît de puternic, încît îl făcea să uite toate celelalte visuri pe care le poate avea omul la un moment dat: să în-vețe și el să descifreze literele cu care sînt scrise cărțile, să poată ajunge și el un om la casa lui, și așa mai departe.

Mihai Bădiță a fost copil orfan. Tatăl său a murit în război, în 1916, mama, cam prin aceeași ani, răpusă de tifos. El a intrat slugă. A fost paisprezece ani slugă. A avut o singură rugămintea la chia-burul unde a slugărit de mic copil: s-o țină și pe nevastă-sa slugă cîtă vreme el trebuia să facă armata. Cînd s-a întors, a găsit-o zvîrlită pe drumuri. Dar parcă asta era singura făgăduială pe care nu și-o ținuse stăpînul?! Lui îi promisese, cînd îl luase de copil, că-l va da la școală. Și anii au trecut, iar mintea lui Mihai Bădiță a rămas tot oarbă față de cele scrise.

Din pricina asta, amintindu-și de asemenea ani și de un asemenea mod de răsplată, Mihai Bădiță a crezut de la început în cuvintele celor care spuneau că viața trebuie schimbată pentru ca lucrurile să meargă bine. Și a luptat pentru schimbarea acestei vieți. Iar cînd Plenara C. C. al P. M. R. din 3-5 martie 1949 a chemat fărîniimea să meargă pe calea gospodăriilor colective, el a fost printre primii din satul Ceacu care a început să lupte pentru aceasta. Purta în mîna asudată broșura cu coperte roșii și se ducea unde vedea gru-puri de oameni, spunîndu-le: „măi fraților, știți voi ce scrie aici? Aici scrie că să ne unim pămînturile noastre mărunte într-unul singur, mare și dătător de belșug...”

mică, prin care cuvintele ieșeau leneșe. Dar am răspuns liniștit:

— Aici? Nu cred... De jumătate de oră n-a mai intrat nimeni aici...

Celălalt — cel înalt — se apro-piase de teighea și cerceta sticlele cu etichete multicolore.

— Să știi că berea e foarte proastă — i-am spus eu.

Omul rînji:

— Bere? Ce-i aia?

— Hai, Bret! — se răsti celălalt. Lasă asta...

— O picătură, Fink! — spuse ru-gător cel înalt. Mi s-a uscat gîtul.

— Mai tîrziu... După ce isprăvim treaba.

Cel tînr se răsuci pe călcîie și ieși. Celălalt îl urmă, oftînd cu regret.

Am așteptat cîteva clipe, apoi m-am îndreptat și eu spre ușă. M-a oprit din urmă glasul barmanului:

— Sir...

Turna un lichid arămiu într-un pahar pîntecos:

— Un coniac, sir... E franțuzesc veritabil.

Și adăugă, zîmbind:

— Mai bun ca berea.

M-am gîndit că nu mi-ar strica să beau ceva tare. M-am urcat din nou pe scaun:

— Cît costă?

— Nimic!... Nu costă nimic...

Coniacul era într-adevăr foarte bun.

1 Membri ai gărzii naționale din statul Alabama, împreună cu militari, pregătiți ca pentru o adevărată bătălie, întîmpină pe „călătorii libertății”.

2 Participanți la demonstrațiile pașnice pentru desființarea segregăției rasi-ale aruncați în închisoarea din Jackson, sub acuzația de „tulburare a ordinii publice”. În același timp, stimulați de pasivitatea incurajatoare a autorităților, huliganii rasiști linșează oameni nevinovați.

3 Fotografia de față este grăitoare în ceea ce privește totala lipsă de omenie a măsurilor luate de rasiști. Unei copilă negre îi este interzis să intre într-un strand în care se scaldă copiii albi...

4 O formă de împotrivire a tinerilor de culoare față de sălbăticia rasiștă este și boicotarea măr-furilor provenite de la adepții segregăției. Prin pancarta pe care o poartă, tînăra negresă din fotografia îndeamnă popu-lafia de culoare ca mai bine să poarte hainele vechi cu demnitate, decît să cumpere de la comer-cianții rasiști.

Și vorba-i era înflăcărată, și cuvintele lui veneau cu pasiune unele după altele. Oamenii îi dădeau ascultare, pentru că era multă dreptate în ceea ce spunea. Iar dușmanul turba și căuta noi ace de jocul celor care începuseră să facă propagandă pentru unirea pământurilor.

În cazul lui Mihai Bădiță a găsit:

— Nu mai căscați gura la el, măi proștilor — strigă într-o zi unul. Nu vedeți? El vă spune ce scrie în broșura aia, dar el însuși habar n-are să deslușească două litere.

Mihai Bădiță a pălit; oamenii l-au luat în râs, nu i-au mai dat ascultare.

— Măi fraților, asta n-o fac din interesul meu, asta o fac ca să putem ajunge și noi, cu toții, s-avem în fiecare zi o bucată de pâine, zău, fraților, pentru nimic altceva...

Dar nimeni nu-i mai dădea crezare; vorba dușmanului fusese dibaci aruncată. A doua zi Mihai Bădiță a ieșit din nou în uliță. S-a apropiat de primul grup, s-a dus la cel pe care-l știa mai îndrăjit și mai potrivit, l-a privit drept cu ochii săi deschiși și sinceri, și i-a spus:

— Zici că nu știi ce scrie aici? Poftim, citește!

I-a pus în mână broșura roasă de cât o purtase cu el, s-a dat un pas înapoi, și-a ridicat ca-ntr-un zbor sprâncenele arcuite și-a început:

„Trecerea la gospodăria agricolă colectivă va face posibilă folosirea largă a tractoarelor și a celor mai perfecționate mașini agricole, introducerea energiei electrice în agricultură, aplicarea intensă a îngrășămintelor naturale și chimice, introducerea asolamentelor și a metodelor de cultivare după datele cele mai avansate ale științei agrotehnice...”

... Mihai Bădiță se dusese la tovarășul său Gheorghe Peicu, îl rugase să-i citească, iar el învățase pe dinafară tot ce vorbea despre gospodăria colectivă.

Nu exista pentru el nici o piedică, nici măcar neagra neștiință în care îl lăsase să crească stăpînul său. Atît de mult dorea să se îndeplinească ceea ce le spunea el oamenilor, „să avem bucată noastră de pâine în fiecare zi”.

★

Există o veche poveste cu exploratori: Serendipia. Ea vorbește despre o insulă minunată, pe nume Serendip, unde oamenii au auzit că se găsește argint. Și au venit să sape după argint, dar au dat de aur. Atunci și mai mulți oameni au venit să sape după aur, dar au dat de platină. Iar mulțimea care a venit să sape după platină, a dat de nestemate.

Este frumoasă povestea și înfățișează o năzuință atît de veche a omenirii: aceea de a trăi din ce în ce mai bine. Dar simbolurile ei sînt diverse. Ea poate fi un îndemn pentru a merge cît mai perseverent pe calea desăvîrșirii unui lucru, poate simboliza și mersul înainte al omenirii, poate exprima și ideea că rezultatele sînt cu atît mai mari cu cît mai mulți oameni își strîng la un loc forța de muncă, în virtutea aceluiași scop.

Mihai Bădiță își are și el serendipia lui:

A intrat în gospodărie ca să scape de sărăcie. N-a dorit decît să-și asigure, lui și familiei sale,

hrana zilnică. Mai tîrziu, și-a dat seama că munca în gospodărie îi asigură mai mult decît hrana zilnică și s-a gîndit că ar putea să-și construiască și o casă în locul singurei încăperi de pămînt bătut unde locuia. Și-a făcut casa și și-a dat seama că între timp căpătase toate condițiile ca să-și poată cumpăra mobilă nouă, aparataj electric, radio. Trăind în condiții omenești l-a cuprins pofta de a citi, de a studia, de a afla lucruri noi, de a-și cizela gîndirea. Citind, studiind, și-a descoperit calități de bun mînuitor al condeiului, de om cu idei, de propagandist...

... Și astăzi, Mihai Bădiță, alfabetul, omul care a învățat carte

azi îi apare ca un vis urît și nimic mai mult. Un vis poate cam prea lung, un vis care a durat de cînd există neamul său de țărani din Bărăgan. Iar realitatea — ah cum îi mai plăcea să se desfete în această realitate! Să vorbească cu nevasta despre „butelie”... Ce frumos sună acest „butelie”! Cînd spune „butelie” Mihai Bădiță parcă înțelege totul așa cum este el astăzi, parcă simte căldura curățeniei și moleșeala binefăcătoare a băii pe care o face în fiecare seară, în casa lui, în acordurile muzicii de la radio, în lumina strălucitoare a becurilor electrice. Cînd spune „butelie” sau alt cuvînt de felul a-



după ce împlinise patruzeci de ani, este redactorul responsabil al gazetei centrale a gospodăriei și corespondentul mai multor ziare din Capitală.

Și aceasta nu este o poveste cu o imaginară insulă de cine știe unde! Din pricina asta, seara, cînd deasupra Bărăganului dăinuie, palide și duioase, culorile din declinul luminii, Mihai Bădiță se oprește în fața casei lui ca în fața celui mai încîntător peisaj. Se oprește în fața casei pe care o cunoaște bîrnă cu bîrnă, cui cu cui, și o admiră, o savurează, respiră în nesaț splendide satisfacții, asemenea călătorului ajuns în fața celei mai deschise și mai largi panorame spre care a urcat, și s-a chinuit, și a obosit, și este cu atît mai încîntătoare cu cît a dorit-o mai mult, a căutat-o mai mult.

Și, de fapt, nu este acesta cel mai încîntător și mai mult căutat peisaj? Peisajul bunăstării, al tihnei, al lipsei grijii de mîine, peisajul posibilităților largi de dezvoltare și educare a celor mai frumoase calități umane, peisajul luminii, al convingerii că orice vis se poate realiza!

Cînd își roagă nevasta să-i încălzească apă la aragaz ca să se spele, cînd lungeste intenționat discuția despre reșou sau despre butelie, Mihai Bădiță nu o face nici din îngîmfare, nici din suficiență. O face din dorința de a pipăi încă o dată tot ce-l înconjoară, de a-și da seama încă o dată de tot ce-l înconjoară, de a constata că ceea ce a fost, a fost o realitate crudă care

discute cu vecinii de muncă în clipele de odihnă, și tot ce îl poate ajuta pe om „să gîndească și să judece cu propria lui minte”.

Asta este cea mai mare mulțumire pe care o trăiește astăzi Mihai Bădiță: că a ajuns să poată gîndi, și nu gîndi așa, oricum, ci să poată judeca cu mintea lui tot ce-l înconjoară, să poată trece prin mintea lui tot ceea ce face și tot ceea ce se întîmplă, să aibă siguranța că dacă are vreun cuvînt de spus pentru schimbarea sau îndreptarea unei anumite situații, îl poate spune și poate vedea și urmările faptului că a spus. Obişnuința i-a intrat și-n limbaj; vorba lui preferată este „dragi tovarăși, să judecăm”. Iar convingerea lui este clară: „omul, dacă judecă, nu poate să nu ajungă la calea cea mai bună”.

— Eh, măi Bădiță — îi răspund unii — tu vorbești așa ca și cum omul a-nceput să judece de ieri, de-alaltăieri, iar pînă atunci n-a avut minte.

Mihai Bădiță îl privește cu ochii lui liniștiți, albaștri, cu expresia feței care dovedește că e obișnuit să ia în serios atît omul, cît și ceea ce spune el, chibzuiește, ridică sprîncenele scurte și mobile ca niște rîndunele și dă replica:

— Ai dreptate — spune el — dar ia să judecăm: cum judecai? Vorbeai, pălăvrăgeai, îți făceai gînduri, că țăranul nostru nu-i obișnuit nici să tacă, nici să nu dea el la tot ce se-ntîmplă înțelesul pe care-l crede; dar asta la ce-ți folosea? Schimbai cu ceva voința chiaburului, situația ta? Nu le schimbai. Și atunci? Atunci nu ți-era de folos să gîndești; te prosteaai, te îndobitociai, deveneai animal. Acum? Acuma judeci tocmai pentru că de judecata ta și de a fiecăruia e nevoie!

Da, cînd privești statura mărunță a lui Mihai Bădiță, fața lui plină, încrezătoare, spălată în apele limpezi ale ochilor albaștri, cu tîmplele albe mărgîndu-i fruntea înaltă, cu expresia mobilă, atentă și serioasă cînd ascultă, inteligentă, vioaie și pătimașă cînd răspunde, îți dai seama că de aici vine întreaga lui încredere, tot simțul lui de răspundere, toată convingerea cu care judecă și te îndeamnă să judeci: Are conștiința clară că e nevoie de judecata lui, că e nevoie ca și mintea lui să chibzuiască. Și simte cum această chibzuială prinde viață în pașii înainte pe care îi face gospodăria.

Și atunci, la acest țăran descătusat de grijile foamei și ale mizeriei, la acest țăran care de veacur a fost obișnuit să spună lucruri cu glas încet, mormăit, doar pentru sine însuși, deoarece nimeni altcineva nu-l lua în seamă, simți cum înfloresc toate calitățile unui înțreg popor, toate talentele și toată energia lui creatoare. E nevoie de ele! Milioane de-alde Mihai Bădiț simt asta.

— Nene Mihai, nene Mihai, de ce nu ne-ai bătut atunci cînd n-îndemnai să intrăm în gospodărie și noi încă nu voiam?

Îi spun acest lucru acum colectivități cu renume, fruntași în numărul de zile-muncă și în exemplul de bunăstare.

Mihai Bădiță îi privește surîzînd șolitic, în timp ce întoarce spre profilul său desenat cu umor. Da, cînd începe să vorbească, redevine el, cel care îi serios:

— Ei vezi, uite de ce: pentru că omul dacă judecă ajunge singur la calea cea bună.

Finala celor 11.000

Au venit din toată țara cei mai buni. Au venit siderurgiștii din Hunedoara cu dansuri, orchestră și cor; au venit rețonștii din Săvinești cu brigada artistică de agitație; au venit colectivștii din Ghimbav cu echipa lor de jocuri; au venit sucevenii, ieșenii, sîntănenii, argeșenii, ordănenii, dăbulenenii; au venit 11.000 de artiști amatori să participe la finala celui de-al VI-lea Concurs al formațiilor artistice de amatori de la orașe și sate. Consacrat celei de-a 40-a aniversări a partidului și celei de-a 17-a aniversări a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist, pînă în faza finală, concursul a antrenat 24.000 de formații de artiști amatori, care au prezentat peste 95.000 de spectacole la care au asistat aproape 21.000.000 de spectatori.

Iată-i acum pe cei mai buni artiști amatori sosiți la București să-și arate măiestria. Cu acest prilej prezentăm cititorilor cîteva imagini surprinse în primele zile ale finalei pe țară a marii întreceri a artiștilor amatori, ce se desfășoară în Capitală între 12 și 20 august.



A apărut încă un număr al ziarului special al concursului...

LA DEMONSTRAȚIE



— Dacă îmi dai stegulețul, îți ofer locul.

Desen de E. ARNO

Fotografii de S. STEINER



Formația de dans a Combinatului „1 Mai”-Satu Mare a cucerit aplauzele asistenței pentru „Joc codrănesc”.



Manifestările artistice au fost înregistrate pe bandă de magnetofon pentru Radiodifuziune și pentru Casa de creație populară a Capitalei.

Brigada artistică de agitație a Casei de cultură a raionului Grivița Roșie a prezentat cu vervă un text bun, pentru care a fost apreciată de asistență.



Brigada artistică de agitație a întreprinderii miniere „Petre Gheorghe” din Săsar-Baia Mare s-a bucurat de succes în „Colocvlu cu viața nouă la Săsar”.

Un program cu conținut bogat, frumos prezentat, a fost și cel al brigăzii artistice de agitație a sindicatului întreprinderii regionale de construcție nr. 1-Iași.



...SE ÎNTÂMPLĂ ÎN

Micul
comentar

Dialog televizat

de Florica ȘELMARU

În dialogul televizat pe care cancelarul Adenauer și ministrul său de Externe l-au oferit luni opiniei publice vest-germane, von Brentano s-a declarat „convins că Occidentul va merge pînă la capăt în această confruntare, făcînd dovadă de unire și solidaritate”.

Oficialitățile de la Bonn încearcă să prezinte întărirea măsurilor de control luate de guvernul R.D.G. în Berlin (și care de altminteri nu împiedică intrarea locuitorilor pașnici din partea occidentală a orașului sau a cetățenilor cinstiți din alte țări în partea lui răsăriteană, ci pun doar stavilă subversiunii și provocărilor) drept încercare a unor înțelegeri, a unor drepturi, a unor principii — toate fictive. Pe această inconsistentă bază teoretică politicienii vest-germani desfășoară practic o activitate de ațîțare a isteriei războinice. La fel, chemărilor repetate ale Uniunii Sovietice și ale celorlalte țări socialiste la încheierea unui tratat de pace cu ambele state germane, Republica Federală le răspunde printr-un refuz furios, invocînd patetic înalte norme etice... și cramponindu-se fără nici o etică de situația nesănătoasă pe care o întreține în centrul Europei rămășițele celui de-al doilea război mondial.

Este fără îndoială o ciudățenie a istoriei ca un stat învins să lupte din răspuneri pentru a nu semna tratatul de pace care l-ar normaliza situația în viața internațională. Este o ciudățenie — dar aceasta este atitudinea guvernului R.F.G. Ba pentru a menține lucrurile în starea lor de acum, Bonnul face apel la principalii săi aliați — chemîndu-i imperios să „dea dovadă de unire și solidaritate” și „să meargă pînă la capăt”.

Pînă la care „capăt”? În dialogul lor televizat cei doi demnitari vest-germani nu au socotit oportun să precizeze. Dar o analiză, fie și sumară, a principalelor activități și preocupări ale autorităților federale este edificatoare. Se pregătește de pildă în momentul de față sporierea efectivelor diviziilor deja existente ale Bundeswehrlui, se accelerează crearea de noi divizii (în discursul său recent de la

Kiel, Adenauer a declarat că această operație va fi terminată la 1 aprilie 1962), este în curs de elaborare un proiect de lege pentru prelungirea serviciului militar... În apele Balticeii apusene și ale strîmtoarei Kattegat au început manevre ale flotei militare vest-germane — care vor dura trei săptămîni și pe care cercurile informate de la Bonn le pun în legătură cu proiectul statului major al R.F.G. ca N.A.T.O. să amenințe cu „blocadă economică” în cazul semnării tratatului de pace cu R.D.G. În aceeași ordine de idei se cuvine să amintim și brusca hotărîre a lui Speidel de a inspecta săptămîna trecută unitățile atlantice din regiunea Hanovra, Braunschweig, Helmstädt — adică din imediata apropiere a frontierei cu R.D. Germană, și anume în punctele cele mai apropiate de Berlin.

Toate aceste ostentative pregătiri militare se fac cu consimțămîntul puterilor occidentale — în primul rînd cu acela al Statelor Unite. Dar nu cu acela al opiniei publice din aceste țări. „Germania — îi scria nu demult ziarului american „Capital Times” un cititor — ne-a costat două războaie mondiale. Oare vom îndura încă un război din pricina ei?” În același timp de altfel milioane de semeni vest-germani ai acestui american de rînd, cetățeni de rînd ai Republicii Federale, se întreabă cu identică îngrijorare: militarismul ne-a costat două războaie mondiale și două înfrîngeri catastrofale — oare vom îndura încă un război și încă o înfrîngere din pricina militarismului? Reflectînd aceste neliniști, un ziar ca „Westphälische Rundschau” scrie fără echivoc: „Orice încercare de a rezolva probleme politice prin mijloace militare poate dezvălui o catastrofă de imense proporții. În ceea ce privește Germania, pentru ea aceasta ar însemna fără îndoială pierzania”.

Vor înțelege oare conducătorii R.F. Germane acest limbaj care este acela al rațiunii și al dreptului internațional, al experienței istorice și al raportului de forțe în arena internațională?

Ar fi de dorit. Din punct de vedere al intereselor tuturor popoarelor — inclusiv ale poporului german.



Nu, nu este, cum ați putea crede, o întrunire a partidului nazist prin anii 1930, ci o fotografie mai recentă: ministrul Seehofer, vorbind în cadrul întîlnirilor pe care le-au avut recent revanșarii din așa-numitele „Landmannschaften”. La aceste adunări s-a cerut „eliberarea Răsăritului” și instaurarea unei „noi ordini în Europa”. Tot ca pe vremea nazismului...

Prin diferite tipărituri, filme și spectacole de teatru militariste, care proslăvesc războiul, tineretul vest-german este pregătit pentru agresiuni revanșarde.

Manevrele cu caracter provocator ale trupelor occidentale și unităților vest-germane sînt tot mai numeroase în vremea din urmă. Opinia publică vest-germană condamnă însă aceste izbucniri belicoase, cerînd ca rațiunea să învingă asupra zăngănitului de arme.



GERMANIA OCCIDENTALĂ

Altă „întâlnire” semnificativă: de la Karlstadt pe Main a foștilor membri ai unităților de artilerie. Asistența e selectă: în rîndul de sus, de la stînga la dreapta, Josef Brandner, fost căpitan al brigăzii de artilerie de atac 914, decorat cu frunze de stejar; generalul maior Oskar Münzel, actual inspector al trupelor blindate ale Bonnului, fost colonel fascist și conducător al celei de-a 14-a divizii de blindate; criminalul de război Erich von Lewinski, denumit von Manstein, purtătorul crucii de cavaler cu frunze de stejar și spade, condamnat de un tribunal britanic la 18 ani închisoare (grațiat și eliberat înainte de termen) etc.



Dar tineretul german nu vrea să moară, ci să trăiască pentru pace. În timp ce ministrul Strauss, devenit un fel de comis-voiajor al înarmării atomice, tratează la Washington „modernizarea” armamentului de care dispune Bundeswehrl, tinerii cer interzicerea armelor atomice, dezarmarea totală. Poporul german se pronunță cu hotărîre împotriva tuturor provocărilor revanșarzilor de la Bonn, pentru reglementarea pașnică a problemei germane.



REDACȚIA: BUCUREȘTI
PIAȚA ȘCIINTEII

Căsuța poștală: 3507
of. 33, Tel. 17.60.10,
int. 1744

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la
factorii poștali și difuzorii voluntari din
întreprinderi și instituții.

**PREȚUL
ABONAMENTELOR:**

3 luni: 26 lei
6 luni: 52 lei
un an: 104 lei

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU. Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Științei „I. V. Stalin”.

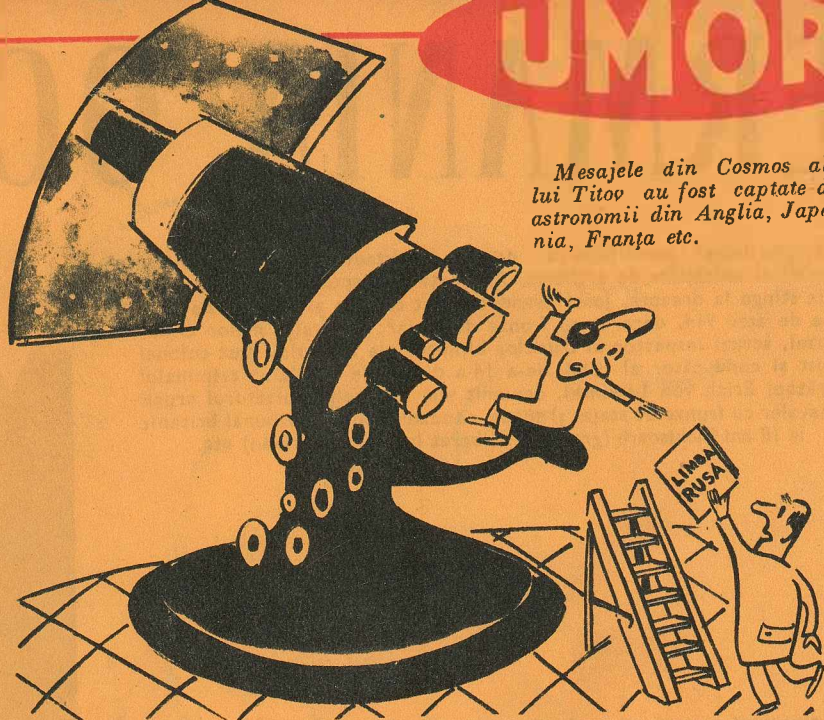
PREȚUL REVISTEI 2 LEI

ÎN S.U.A.



Fără comentarii

Desen de A. LUCACI

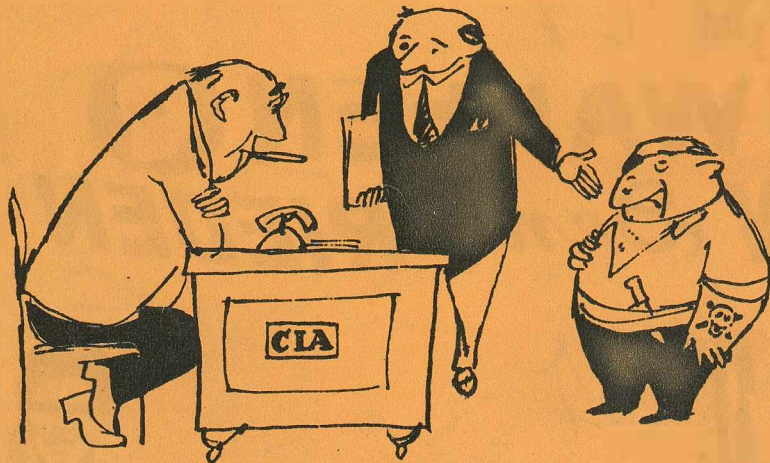


Mesajele din Cosmos ale lui Titov au fost captate de astronomii din Anglia, Japonia, Franța etc.

Astronomii: E limpede, ca să afli ultimele știri din Cosmos, trebuie să înveți limba rusă!..

Desen de Nell COBAR

La C.I.A. — centrala oficiilor americane de spionaj.



— Așa mic cum îl vedeți, este un mare specialist în problema „războaielor mici”.

Desen de A. LUCACI

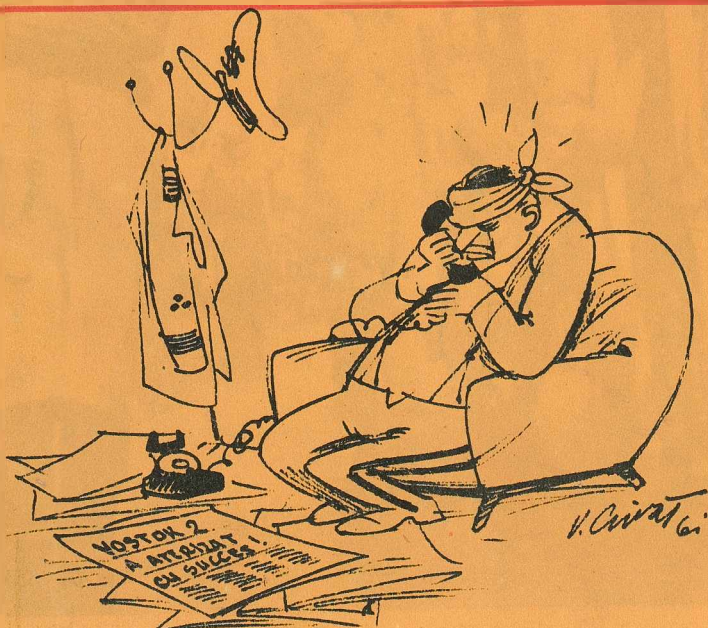
Numerose familii franceze au avut o surpriză neplăcută prin intrarea în vigoare a decretului guvernamental cu privire la noile condiții de stabilire a chiriilor.

(Ziarele)



— Chela mea rămâne tot mai mică!..

Desen de V. TIMOC



— Vino repede, doctore! Am suportat greu zborul, iar la aterizare am căzut și m-am lovit cu capul de parchet...

Desen de V. CRIVĂȚ



— Mister, am făcut și eu rost de un om care ar putea să zboare în Cosmos...
— Da' rachetă are!!!

Desen de Adrian ANDRONIC